

GLASNIK JEDNOTE

Najveći slovenski tednik v Zdrženih državah
Izbaja vsako sredo.
NABLOV
uredništva in upravnika:
1951 W. 22nd Place
Chicago, Ill.

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.
Issued every Wednesday
OFFICE:
1951 W. 22nd Place
Chicago, Ill.

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

No. 21. Štev. 21.

Chicago, Ill., 29. maja (May) 1918.

Leto IV. Volume IV.

Ameriške vesti.

25. letnica dr. sv. Družine št. 5.
K. S. K. J.

Dne 4. junija t. l. bo poteklo pet in dvajset let, ko je bilo ustanovljeno zopet eno izmed onih pionirskih slov. podpornih društev, ki so postali temeljni kameni naše K. S. K. J. Minuli mesec je obhajalo svoj srebrni jubilej dr. sv. Jožefa št. 7 v Pueblo, Colo. Dne 4. junija bo pa obhajalo tak jubilej naše sosedno društvo sv. Družine št. 5 v La Salle, Ill.

Marsikdo bo reknel, kako je to mogoče da obhajajo razna naša društva 25. letnico obstanka prej, nego K. S. K. J.? Znano je, da je bilo pred ustanovitvijo naše Jednote že več slov. podp. društev, deloma samostojnih, deloma so pripadala k neki češki Jednoti; ta društva so se pa dne 2. aprila 1894 združila ozir. pristopila k tedaj ustanovljeni K. S. K. J.

Društvo sv. Družine št. 5 v La Salle je torej najstarejše in prvo slov. podp. društvo tamosnje slovenske naselbine. Dne 9. junija, (drugo nedeljo v juniju) bo označeno društvo obhajalo svoj srebrni jubilej na slovesen način, kakor razvidno iz današnjega uradnega naznanila tega društva priobčenega na II. strani tega lista. Pri tej priliki prosimo cenj. odbor dr. sv. Družine št. 5 v La Salle, Ill., da bi nam blagovolil doposljati kratko zgodovino tega društva, kakoršno smo priobčili v zadnjih dveh številkah novodrom 25. letnice dr. sv. Jožefa št. 7 v Pueblo, Colo. Pri volji smo priobčiti tudi vstanovnike dr. sv. Družine št. 5 in sedanji odbor.

Pri tej priliki izražamo cenj. društvu sv. Družine št. 5 v našem imenu, imenu gl. odbora in imenu vseh ostalih društev K. S. K. J. najiskrenejše čestitke in željo, da bi dočakalo to društvo tudi svoj zlati jubilej, ali 50 letnico! Živeli torej vstanovniki dr. sv. Družine št. 5. Živeli odborniki in vse članstvo tega društva!

Kampanja za Rdeči križ zaključena.

Washington, D. C. 25. maja. — Danes se je zaključilo drugo kampanjo za prostovoljne prispevke Rdečega križa. V kolikor se zamore sedaj dognati, znaša skupna svota teh darov nad 100 milijonov dolarjev; poleg tega prihajajo v glavni urad Rdečega križa še vedno brzozjavke z večjimi doneski.

Spor med Mehiko in Kubo.

Mexico City, Mehika, 24. maja. — Uradno se poroča, da je Mehika prekinila diplomatsko zvezo z Kubo, vsled česar sta bila oba vladna zastopnika, ali ministra odpoklicana domov. Vzrok tega spora je nastal vsled tega, ker noče kubanska vlada Mehiki več pošiljati sladkorja in drugega blaga in ga pošilja raje Združenim državam in ostalim zaveznikom. Vendar ni nespornost med tema dvema državama tako napeta, da bi isti povzročil morebitno vojno.

Sneg v Kanadi.

Winnipeg, Man. 26. maja. — Po severnih delih province Saskatchewan je padel zadnje tri dni sneg, tako da je mnogo krajev pobelilo do 6 palcev na debelo. To nepričakovano zimsko vreme je naredilo farmerjem dosti škode.

Omejitev uživanja mesa v New Yorku.

New York, N. Y. 26. maja. — Te dni, tu se mučijo živilski administrator Hoover je na nekem shodu priporočal Newyorčanom, da naj omejijo uživanje mesnih jedi, uporabo sladkorja in pšenične moke. Hoover je priporočal, da je dva funta mesa popolnoma

dovolj na teden za eno odraslo osebo.

Povečanje tovornine in prevoznine na vlakih.

Washington, D. C. 27. maja. — Generalni železniški ravnatelj McAdoo je izdal danes novo odredbo, na podlagi katere se bo s 25. junijem t. l. povečalo prevoznino tovorni tarif za 25 odstotkov; istotako se bo z dnem 10. junija podražilo tudi prevoznino na potniških vlakih od 2 1/2 c na miljo na tri cente. Prevoznina v parlor in spalnih (Pullman) vozovih bo znašala 3 1/2 c na miljo; takozvana "commutation" prevoznina bo pa povišana za 10 odstotkov.

Vlada je prišla do tega sklepa vsled tega, ker se je vsem železniškim uslužbencem nedavno povišalo plačo, kar bo znašalo okrog 200 milijonov na leto, poleg tega se bo s tem povišanjem pokrivalo del vojnih stroškov, ker vedno bolj in bolj naraščajo. Računa se, da bo imela država vsled tega povišanja okrog 900 milijonov dolarjev več dohodkov na leto.

Prof. Masaryk zopet v Chicagu.

Dne 26. t. m. je došel iz New Yorka zopet v naše mesto znani češki narodni voditelj prof. Masaryk, kjer bo pričel s svojim delovanjem in agitacijo. Dne 27. maja je bil prof. Masaryk gost predsednika univerze države Illinois, potem ko je na tej univerzi predaval o Čekih in slovenskem gibanju v Avstriji. Prof. Masarykova glavna naloga bo zbrati večji oddelek čeških prostovoljcev, s katerimi se bo podal potem na francosko fronto.

"Slacker" umoril 3 osebe.

Grayson, Ky. 25. maja. — Melvin Collins, 23-letni "slacker" iz naselbine Olive Hill je danes ustrelil tri osebe, ki so ga zasledovale ker se ni registriral. Mrtvi so: Vine, Carpenter, Cleveland Sparks in John Howard. Morilec je končno ubežal policiji in se skrival v neki farmerski hiši. Šele po hudem boju se je posrečilo šerifom dotičnika ukrotiti in odvesti v zapor. Morilec Collins pravi, da je zato ustrelil one tri osebe, ker so ga vladni naznanili, da se ni registriral.

Višek patriotizma.

Pred nekaj tedni so občinski možje trga Brookfield, Ill., sprejeli resolucijo, ozir. določbo, da mora nemščina popolnoma izginiti iz Brookfielda. V tej naselbini so odpravili prosti poduk nemščine v višjem razredu ljudske šole; razpustili so neko nemško pevsko društvo, zaplenili in sežgali so vse nemške knjige in prepovedali čitati nemško časopisje. Najstrožja je pa zadnja naredba in sicer, da ne sme nobena oseba javno na cesti govoriti kajzerjev jezik. Kazen za ta prestop je določena od \$25. — do \$100. —

Rooseveltov sin hudo ranjen.

Znano je, da ima bivši predsednik Theodore Roosevelt štiri svoje sinove v vojni; med temi se nahaja starejši — Archie že na Francoskem, kjer je pridelen kot stotnik nekemu oddelku. Sedaj se poroča, da je bil stotnik Archie Roosevelt nevarno ranjen v bitki in sicer mu je kroglja popolnoma zdrobila eno nogo in eno roko. Ko bo ranjeni Archie Roosevelt okval, se bo vrnil domov, v Ameriko.

Deset zapovedi v korist vojakom.

Zvezna vlada izda v kratkem deset zapovedi v korist vojakom. Te zapovedi se glasijo: I. Vi ne smete družine ameriškega vojaka pognati iz stanovanja pod kaznijo \$10.000. 2. Vi ne smete ustaviti zavarovalnine vojaka, če

tudi ni plačal asesmenta. 3. Mortgage na vojakovi lastnini se ne more ovrči. 4. Vi ne smete vzeti vojakovi družini hiše, če ne more plačevati obrokov. 5. Vi ne smete prodati vojakove hiše, če ni plačal davkov. 6. Vi ne morete tožiti vojaka, dokler se nahaja v vojni službi. 7. Sodnija ne more soditi vojaka, če ni navzoč. 8. Lastnina vojaka se mora čuvati. 9. Spoštujte vojaka, da bodete lahko uživali dneve svobode. 10. Vojak žrtvuje svoje življenje za svobodo, za vas, ki ste doma, torej se zapoveduje, da odvetniki niti druge pijavke se ne smejo debeliti od vojaka.

Največje poslopje na svetu.

Znana gradbena tvrdka Turner Construction Co. v New Yorku, je dobila te dni od vlade naročilo za zgradbo največjega poslopja na svetu. Nova stavba bo služila za vojne namene in sicer bo v isti velikanski državno skladišče od koder se bo pošiljalo raznovrstne vojne potrebščine preko morja na evropsko fronto; to poslopje bo veljalo 40 milijonov dolarjev. To poslopje bo 1000 čevljev dolgo in 1000 čevljev široko ter bo zavzemalo prostora za 6 milijonov štirinajških čevljev.

Nova odredba za imenovanje vlakov.

Državni železniški ravnatelj McAdoo je izdal te dni odredbo, da naj se imenuje zanjeprej vse potniške vlake raznih železnic samo po številkah in ne več s posebnimi označbami. Tako je tudi prepovedano oglašati gibanje vlakov pod starimi imeni. Vsled tega odpadejo dosedaj znane označbe: Overland Limited, Northwestern Pacific, Black Diamond Express, Congressional Limited, Manhattan Express, Iwentieth Century i. t. d.

Nekaj števil iz Chicaga.

Pomožni policijski načelnik mesta Chicaga poroča, da so se chikaški bandite, morilci in tatovi v letošnjem aprilu zelo poboljšali. Število ulomov in tatvin je še namreč v tem mesecu skrčilo za 51 odst. v primeri s številom lanskega aprila.

Lanskega leta se je izvršilo v Chicagu tekoma aprila 1668 splošnih kriminalnih prestopkov, ali slučajev, letos pa samo 815. Ulomov je bilo lani meseca aprila 635. letos pa 292; goljufij lani 1652, letos 375. roparskih napadov, lani 180, letos samo 85; umorov lani 11, letos pa samo 7.

Stara farmerska družina.

V farmerski naselbini Coshoc-ton, Ohio živijo trije bratje in ena sestra, ki tvorijo skupaj 341 let starosti. Starejši brat Henry Johnson šteje 91 let; Silas 87, let; George 79 let in sestra Mary 84 let. Dasiravno so tako stari, se še vedno pečajo s farmerskim delom in jim gre vse dobro izpod rok. Zemljišče, katero obdelujejo ti starčki obsega samo 10 akrov; njih glavni pridelek je tobak; sestra Marija pa vodi gospodinjstvo in oskrbuje poleg tega še perutnino in eno kravico.

Jubilejni poldolarji.

Dne 21. maja. t. l. je senatska zbornica sprejela zakonski načrt za izdajo novih jubilejnih kovanih poldolarjev v spomin in proslavo 100 letnice obstanka države Illinois. Vsled tega se je senator Lewis vsem svojim tovarišem lepo zahvalil, povdarjajoč že nad 100,000 fantov in mož v službo strica Sam-a.

Kupujte Vojno varčevalne znamke!

While someone gives his Life — what are you giving? — think a minute

Inozemske vesti.

LJUBLJANSKI ŠKOF DR. JEGLIČ ARETIRAN.

Washington, D. C. 23. maja. — Aretacija dr. Anton Bonaventure Jegliča, ljubljanskega knezoškofa, je povzročila veliko potrtost v dunajskih političnih krogih ter obenem tudi pravi upor na Slovenskem, — pravi ugotovilo, ki ga je objavil danes srbski tiskovni urad.

Slovenci se prav posebno jeze na papeža, — tako se glasi nadalje v poročilu. — ki je na prošnjo dunajske vlade poslal svojega nuncijsa, da preiskuje krivdo ljubljanskega knezoškofa, katerega dolže, da je v zvezi z jugoslovanskim gibanjem.

Papež ga je spoznal krivim uganjanja aktivne politike za združenje vseh Jugoslovancev s Srbijo na čelu.

Instaliran v čast knezoškofa pred 25 leti, je bil organizator klerikalne katoliške stranke ter eden izmed stebrov habsburško-katoliške politike slovenskih zemelj.

V pričetku te vojne je blagoslavljal zastave polkov, ki so odhajali v vojno, a kmalo po tretjem avstrijskem porazu v Srbiji in po uničenju avstrijskih armad od strani generala Brusilova na vzhodni fronti je poslal klerikalnega poslanca Šusteršiča ter nemškega poslanca Erzbergerja v Bern, da uvede mirovna pogajanja.

To je odprlo oči slovenskega naroda ter obenem tudi oči slovenskih voditeljev. Postali so prepričani, da s svojim podpiranjem avstrijskega cesarstva dejanski podpirajo le stvar takozvane Srednje Evrope ter dolgo negovane načrte nemške obvlade od Berlina do Bagdada.

Slovenci so uživali sovraštvo Nemecev tekom bivanja nemških in avstrijskih armad v Ljubljani ter so bili predmet zlobe, ko so jih zlorabljali nemški in avstrijski častniki.

Izza deklaracije na otoku Krfu, ki je zagotovila enake pravice vsem Slovincem, Hrvatim in Srbom, ki bodo združeni v prihodnje v eno državo, se je vsa slovenska duhovščina aktivno vdeležila pripirganja te ideje.

Ideja jugoslovanskega edinstva se je hitro razširila med mlajšo generacijo slovenskega duhovništva, kojega načelnik je dr. Korosec, načelnik Jugoslovanskega Kluba v dunajskem parlamentu.

Dr. Jeglič je trden pristaša te stvari in to dejstvo ustvarja podlago za intervencijo papeža ter aretacijo knezoškofa, ki je bil prej predstavitelj avstrijske politike ter član gosposke zbornice na Dunaju.

56 ameriških vojakov utonilo.

Neko angleško pristanišče, 24. maja. — Včeraj zjutraj je bil torpediran prevoznik parnik "Moldavia", na katerem so se nahajali tudi ameriški vojaki. V kolikor se je zamoglo dognati, se je moštvo in večina vojakov rešila; pogreša se pač 56 ameriških vojakov, ki so postali najbrž žrtev eksplozije.

"Moldavijo" je zadel nek sovražni torpedo ravno v ospredje, tako da se je po preteku nekaj minut potopila, nedaleč od obrežja. Kapitan parnika in njegovi častniki so takoj po katastrofi vzdrževali vzoren red in mir tako, da se je vojaštvo lahko rešilo na angleške rušilce, ki so spremljali "Moldavijo".

Avstrijski cesar v nevarnosti.

Ženeva, Švica, 26. maja. — Dvorjni vlak, s katerim se je peljal avstrijski cesar Karel in njegova

žena v Carigrad, je dospel včeraj nazaj na Dunaj precej poškodovan.

Preko meje se poroča, da je bila avstr. cesarska dvojica na svojem povratku v vlak napadena od Bolgarov. Ko je vlak vozil preko Zofije, ga je bolgarsko vojaštvo napadlo s kamenjem; oddanih je bilo vanj tudi nekaj streljav. Več članov cesarskega spremstva je bilo ranjenih vsled razbitih kosov šip na oknih vlaka. Ko se je dvorjni vlak ustavljal na raznih bolgarskih postajah, ni nihče izmed ljudstva pozdravil avstrijskega cesarja in njegovo ženo.

Nemci se pripravljajo na zopetni napad.

London, Anglija, 27. maja. — Nemci so pričeli danes svojo ofenzivo na zapadni fronti s podvojeno silo. Napad so uprizorili na 35 milj dolgi fronti od Soissons in Rheimsa ob reki Aisne; zaeno so pa skušali napasti tudi francosko armado na Flandrskem in Američane v Picardiji.

Glavnemu oddelku nemške armade od Aisne zapoveduje nemški prestolonaslednik, ki se je moral pri Chemin-des-Dames ustaviti vsled prevelikih izgub.

Pariz, Francija, 27. maja. — Vojno uradno poročilo se glasi, da se je vrčila včeraj huda bitka na celi črti med Vauxaillon-ovim in Brimont-ovim; sovražniku se je posrečilo dospeti pri Pont Arey do prvih francoskih vrst, kjer se je moral zatem umakniti nazaj; velikimi izgubami. Pont Arey se prostira kakih 13 milj južno od Soissons, 6 milj severno od Bazoches ob Verdun-Pariz glazni železniški progji.

Bombardiranje Pariza s skrivnostnim topom.

Pariz, Francija, 27. maja. — Danes zjutraj ob pol 7. uri so pričeli Nemci zopet obstreljevati Pariz s svojimi skrivnostnimi dalekosežnimi topovi; pri tem sta bili ubiti dve osebi. Ker se je slišalo strelje v rednih presledkih, je sklepati, da imajo Nemci zopet v akciji več teh topov s katerimi merijo v razdalji 60 milj.

Amerikanci odbili sovražni napad Ameriški glavni vojni stan na francoski fronti, 27. maja.

— Med 6 in 9. uro danes zjutraj je sovražnik uprizoril tri hude napade na picardijskem bojišču; vse te napade so pa Amerikanci uspešno odbili ter prizadeli sovražniku občutne izgube.

Washington, D. C., 27. maja. — General Pershing poroča vojnemu departmentu, da je naskočil nemška infanterija na dveh mestih ameriške pozicije v Picardiji končno so jih pa naši oddelki potisnili nazaj in zavzeli nekaj sovražnih zakopov. Poročilo se glasi si dalje o uspešnem odbitju napadu pri Woivre; tako so včeraj Amerikanci uničili tudi en nemški letalni stroj.

Haigove čestitke angleški kraljici

London, Anglija, 27. maja. — Feldmaršal Haig je danes brzozjavno čestital angleški kraljici Mariji povodom njenega rojstnega dne. Pri tem je omenil, da je trdno prepričan, da bo sedanja vojna do prihodnjega njenega rojstnega dne gotovo in s popolno zmago zaveznikov končana. Kraljica Marija se je Haigu iskreno zahvalila za te čestitke.

Poročilo iz italijanskega bojišča.

London, Anglija, 27. maja. — Zadnje rimsko vojno poročilo se glasi, da so dosegli Italijani na severni fronti ob Trentu veliko zmago po 48 urnem neprestanem bojevanju. Italijani so napadli z vso silo goro Zigolon, dalje so zasedli važno strateško točko ob Prezni in

monticelsko sotesko. Pri tem so odvedli Italijani 870 nemških vojakov ter 14 častnikov v ujetništvo; zaeno so zaplenili 12 velikih topov, 14 zakopnih možnarjev, 25 strojnih pušk in več sto drugih pušk. Pri tej priliki je poslal italijanski kralj svoji armadi sledeče brzozjavno čestitko: "Čestitam k zopetni zmagi, ki se bo kmalo razvila v zmago na celi črti!"

Rusi se ustavljajo Nemecev.

Moskva, Rusija, 25. maja. — Vsi poiskusi Nemecev, da bi razorožili poljske čete v Ukrajini in v okraju Minsk — so se izjalovili, kajti Poljaki se trdno temu upirajo in ustavljajo.

Drugi poljski kor, pod poveljstvom generala Makovitskija nedaleč od Kaneffa je odgovoril na zadnji nemški ultimatum, da noče na noben način odložiti orožja; vsled tega so Nemci napadli svoje nasprotnike in zasedli neko bližnjo vas.

Poljaki so se dobro utaborili in skrili v svojih zakopih, kjer morajo odbijati 15,000 sovražnih mož močno armado; največje izgube imajo pri tem Nemci; zadnja bitka je trajala neprestano 2 dni.

Rusi in Poljaki so postali vsled tega tako jezni na Nemece, ker so leti prelomili in prekršili znano Brest-Litovsko mirovno pogodbo; vsled tega se pripravljajo tamonje ljudstvo na novi odpor in zopetni napad.

V Livoniji so uprizorili Nemci upor strahovlado. Aretacije in usmrčenja so ondi na dnevnem redu in sicer za vsak majhen politični prestop. Poleg tega nastaja na Ruskem tudi lakota vsled obnegega pomanjkanja živeža. Ljudstvo je prišlo do spoznanja, je bilo hudo prevarano od Nemecev, vsled česar se pripravljajo na krvavo maščevanje.

Hindenburg bolan.

Ženeva, Švica, 26. maja. — Nemški feldmaršal von Hindenburg leži v neki bolnišnici v Strassburgu na smrt bolan za legarjem. — To poročilo prihaja semkaj preko meje. Zadnji čas se je pjavil legar v obilni meri v raznih nemških vojašnicah in taboriščih.

Krvave številke.

Londonsko časopisje poroča, kako neusmiljeno so počeli Nemci s finskim ljudstvom za časa okupacije Finske. Mučili in obesili so jih kar na debelo za vsak majhen pregrešek. Do 1. maja t. l. je znašalo število teh nedolžnih žrtev že 1752. V mestu Tammerfors so jih ustrelili in obesili 516, v Torneji 148, v Yarkomu 380, v Vasi 380 i. t. d. Z vojnimi čestitkami so počenjali Nemci tudi tako kruto in neusmiljeno, da jih je pomrla že skoro polovica.

Posledice lakote v Avstriji.

Razni švicarski listi prinašajo senzacionalne posnetke poročil avstrijskih listov, glede bednega stanja v Avstriji. Letos meseca marca je umrla namreč skoro tretjina ljudstva za jetiko katero si je ljudstvo nakopalo vsled pomanjkanja zadostne hrane.

Izgube Angležev.

Uradno se poroča, da so znašale tedenske izgube Angležev od 12. do 18. maja t. l. 39,889 mož in sicer: 322 padlih častnikov, 1024 ranjenih, 477 pogrešanih. 4333 padlih vojakov, 20,701 ranjenih in 13,032 pogrešanih.

Sporazum med Nemčijo in Švico.

Bern Švica. — Med nemško in švicarski vlado se je dosegel sporazum na vseh točkah. Nemčija dovoljuje Švici, da lahko dobiva živila od koder hoče, če tudi od nemških sovražnikov.

Društva

Društvo sv. Družine št. 5, LaSalle, Ill.

Društvo Sv. Družine št. 5, K. S. K. J. LaSalle, Ill. obhaja letos srebrni jubilej svojega obstanka. Četrtega junija bo minulo 25 let, kar se je društvo ustanovilo. Na zadnji seji se je sklenilo, da se bere sv. maša dne 9. junija ob 10. uri dop. za vse žive in mrtve člane tega društva. Torej vse člane ujudno vabim, da se ob pol desetih zberejo v društveni dvorani, da z drugimi društvi odkorakamo k sv. maši. Razven te slavnosti bo tudi blagoslovljenje novega društvenega bazeza. Ker so stroški veliki, bomo imeli veselico, katere se prične v soboto ob 6. zvečer in traja do 6. zvečer v nedeljo v Math Kumpovih prostorih. Na sporedu bodo kegljanje za razne dobitke, izvrstna godba in več drugih predmetov. V nedeljo po slovesni službi božji bodo nagorvi zastopnikov, povabljenih društev in pogostenje botrov in naših vstanovnikov, ali srebrnobjubarjev. Prosim torej, da se vsi člani vdeležijo slovesne sv. maše v spomin in zahvalo za vse prejete dobrote v 25 letih in da bi še dočakali zlati jubilej.

Vas vse Slovence posebno soprobrato ujudno vabimo na to slavnost

Veselični odbor.

Is urada druš. sv. Janeza Evang. št. 65 K. S. K. Jednote. Milwaukee, Wis.

Kako velike vrednosti je bolniška podpora društva za nas znano prav ceniti ob gotovih slučajih. Neizprosna smrt je po kratki, hudi bolezi, pljučnici pretrgala življenje našemu sobratu John Ribič. Bolan je bil komaj osem dni ter umrl 14. maja star 47 let. Društvo in rodbina so mu preskrbeli krasen pogreb.

Pristopil je k društvu in Jednoti dne 13. junija leta 1915 in bil zavarovan za \$500. Tudi Pfister Vogel družba, kjer je bil zaposlen, bo izplačala \$250. Doma je bil iz fare Marija Novaštica pri Ptuj na Stajerskem, kjer zapuščala žena, dva sina in eno hčer, katerim izrekamo mi naše najsrčnejše sožalje za izgubo gotovo prero mo umrlega moža in očeta, in sobratu želimo naj mu bo tuja zemlja v kateri počiva lahka! Obenem Vas cenjeni sobratje pazivljvam, da se prihodnje društvene seje polnoštevilno udeležite, ker je veliko važnih stvari za rešiti; ob enem Vas tudi prosim, da mi prinesete spovedne listke in mi iste na tej seji uročite.

Sobratski pozdrav,
John Močnik, tajnik.

Društvo Vitez sv. Martina št. 75 LaSalle, Ill.

S tem naznanjam članstvu našega društva, da je bila na seji dne 19. maja t. l. sprejeta točka glede udeležbe seji. Točka govori, da ako ne pride član 2 (dva) meseca na sejo, plača 50c (petdeset centov) v društveno blagajno in ako ne pride 3 mesece, se ga suspendira za 30 dni od bolniške podpore.

Torej dragi mi sobratje, ne črtite zaradi tega društvenega odhoda, ker vsak član mora vedeti pravila svojega društva, h kateremu spada in pravila K. S. K. J. da mora vsakdo plačati svoje prispevke; to je prva in glavna stvar.

Pridite tudi na sejo, da bomo tako skupaj delali za napred društva in za podporo našim bolnim sobratom. Vsakdo naj si do bro zapomne, da od sedaj napre se bo postopalo natančno in strogo po pravilih, kar se dosedaj ni in jaz kot tajnik, sem se tudi zavneličal "kikanja" od nekaterih dobrih članov, ki hodijo na sejo in pravijo, da je tajnik kriv, da nas je tako malo na seji. Torej od sedaj naprej, kakor kateri hoče: naj spomnuje svojo dolžnost, ali pa — ne; jaz jo bom zanaprej spolnoval vestno in po pravilih kot tajnik društva.

S sobratskim pozdravom
Jos. Barborich, tajnik.

Društvo sv. Ane št. 156, Chisholm, Minn.

Članom društva sv. Ane št. 156, K. S. K. J., Chisholm, Minn., se naznanjam, da se bodo prišle društvene seje začeli s 16. junijem, točno ob eni uri popoldne v navadnih prostorih in sicer do nedoločnega časa. Prosim torej, da se ta ukrep puste.

Anton Miklavčič, tajnik.

Društvo sv. Družine št. 5, LaSalle, Ill.

S tem naznanjam članstvu našega društva, da je bila na seji dne 19. maja t. l. sprejeta točka glede udeležbe seji. Točka govori, da ako ne pride član 2 (dva) meseca na sejo, plača 50c (petdeset centov) v društveno blagajno in ako ne pride 3 mesece, se ga suspendira za 30 dni od bolniške podpore.

Torej dragi mi sobratje, ne črtite zaradi tega društvenega odhoda, ker vsak član mora vedeti pravila svojega društva, h kateremu spada in pravila K. S. K. J. da mora vsakdo plačati svoje prispevke; to je prva in glavna stvar.

Pridite tudi na sejo, da bomo tako skupaj delali za napred društva in za podporo našim bolnim sobratom. Vsakdo naj si do bro zapomne, da od sedaj napre se bo postopalo natančno in strogo po pravilih, kar se dosedaj ni in jaz kot tajnik, sem se tudi zavneličal "kikanja" od nekaterih dobrih članov, ki hodijo na sejo in pravijo, da je tajnik kriv, da nas je tako malo na seji. Torej od sedaj naprej, kakor kateri hoče: naj spomnuje svojo dolžnost, ali pa — ne; jaz jo bom zanaprej spolnoval vestno in po pravilih kot tajnik društva.

S sobratskim pozdravom
Jos. Barborich, tajnik.

Is urada tajnika dr. sv. Jožefa št. 103, Milwaukee, Wisconsin.

Tem potom prosim vse člane goriomenjenega društva, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje mesečne seje, ki se vrši v soboto, dne 1. junija ob 8.30 zvečer. Na tej seji imamo več važnih točk na dnevnem redu, kakor tudi važne

stvari zaradi našega piknika, vršedege se dne 30. junija; dalje glede vnosovske manifestacije, katero se namerava prirediti dne 9. junija. Torej Vas se enkrat prosim, da se polnoštevilno udeležite prihodnje seje.

Sobratski pozdrav do vsega članstva K. S. K. J.

Louis Sekula, tajnik.

Društvo sv. Jožefa št. 146, Cleveland, Ohio.

Borba, ki jo bojujemo medsebojno vsa bratska društva K. S. K. J. se nagiblje svojemu koncu. V petmesečni skušnji smo se tudi "poveljniki" naučili, kje in kako je treba prijeti, da je zmaga dobljena. Da se pa zmaga temeljito izvojuje, je treba boriteljem ubogljivosti, poslušnosti ter vstrajnosti v tozadevni stvari. Ker je odločilni trenotek že skoraj tu, prosim kot predsednik vse člane zori tme-novanega društva, ki se še niste odzvali s tem, da bi vpisali svoje "ljubljenčke" v to prekorišno armado, da to še enkrat dobro pre-mislite, predno vsa društveni urad-niki obiščemo radi tega na vašem domu. Odmerili smo pamreč teden, pričeni s 3. junijem t. l., samo v to, da obiščemo vsakega člana, ki še nima svojih otrok v Mladin-skem oddelku K. S. K. J., na nje-govem domu, da nikdo ne bo imel najmanjših sitnostij in potov — torej tudi nikakega izgovora, da ni imel lepe prilikožnosti. O koristih, katerih boste sami deležni ne bom obširneje govoril, ker o njih je govoril naš društveni tajnik v eni zadnjih številk našega čislanaega Jednotinega Glasila.

Da pa ne bo mislil kdo, da se dr. tajniku že sline cede po večji nje-govi nagradi, mi je naznanil, da ako prejme društvo razpisano na-grado, tudi on svojo izročil v dr. blagajno in njegovemu blagemu zgledu hočem tudi jaz slediti in iz svojega žepa nekaj darovati po mojih skromnih močeh. Dragi člani, sedaj na noge, kajti nudijo se nam ne samo ena, ampak kar tri nagrade. Zavedajte se svojih svetih dolžnosti v tednu, ki se prične s 3. junijem in vsak naj se žrtvuje nekoliko za plemenito stvar, ka-kor se žrtvujemo tudi mi uradni-ki. Zgrabimo s trdno in dobro voljo, in sigurni bodimo, da bo venec zmage pri našem društvu. V kolikor je meni znano, damo lahko vpisati toliko številu otrok, da bo isto prekoračilo število rednih članov našega društva.

V nadi, da se bodo moje iskrene želje izpolnile, ostajam vam udani sobrat

Anton Kovač, predsednik.

NAZNANILO.

Članom in članicam društva sv. Jožefa št. 146, K. S. K. J., s tem uradno naznanjam, da se bodo prišle društvene seje začeli s 16. junijem, točno ob eni uri popoldne v navadnih prostorih in sicer do nedoločnega časa. Prosim torej, da se ta ukrep puste.

Anton Miklavčič, tajnik.

Društvo sv. Ane št. 156, Chisholm, Minn.

Članom društva sv. Ane št. 156, K. S. K. J., Chisholm, Minn., se naznanjam, da se bodo prišle društvene seje začeli s 16. junijem, točno ob eni uri popoldne v navadnih prostorih in sicer do nedoločnega časa. Prosim torej, da se ta ukrep puste.

Anton Miklavčič, tajnik.

Društvo sv. Družine št. 5, LaSalle, Ill.

S tem naznanjam članstvu našega društva, da je bila na seji dne 19. maja t. l. sprejeta točka glede udeležbe seji. Točka govori, da ako ne pride član 2 (dva) meseca na sejo, plača 50c (petdeset centov) v društveno blagajno in ako ne pride 3 mesece, se ga suspendira za 30 dni od bolniške podpore.

Torej dragi mi sobratje, ne črtite zaradi tega društvenega odhoda, ker vsak član mora vedeti pravila svojega društva, h kateremu spada in pravila K. S. K. J. da mora vsakdo plačati svoje prispevke; to je prva in glavna stvar.

Pridite tudi na sejo, da bomo tako skupaj delali za napred društva in za podporo našim bolnim sobratom. Vsakdo naj si do bro zapomne, da od sedaj napre se bo postopalo natančno in strogo po pravilih, kar se dosedaj ni in jaz kot tajnik, sem se tudi zavneličal "kikanja" od nekaterih dobrih članov, ki hodijo na sejo in pravijo, da je tajnik kriv, da nas je tako malo na seji. Torej od sedaj naprej, kakor kateri hoče: naj spomnuje svojo dolžnost, ali pa — ne; jaz jo bom zanaprej spolnoval vestno in po pravilih kot tajnik društva.

S sobratskim pozdravom
Jos. Barborich, tajnik.

Društvo sv. Ane št. 156, Chisholm, Minn.

Članom društva sv. Ane št. 156, K. S. K. J., Chisholm, Minn., se naznanjam, da se bodo prišle društvene seje začeli s 16. junijem, točno ob eni uri popoldne v navadnih prostorih in sicer do nedoločnega časa. Prosim torej, da se ta ukrep puste.

Anton Miklavčič, tajnik.

Društvo sv. Družine št. 5, LaSalle, Ill.

S tem naznanjam članstvu našega društva, da je bila na seji dne 19. maja t. l. sprejeta točka glede udeležbe seji. Točka govori, da ako ne pride član 2 (dva) meseca na sejo, plača 50c (petdeset centov) v društveno blagajno in ako ne pride 3 mesece, se ga suspendira za 30 dni od bolniške podpore.

Torej dragi mi sobratje, ne črtite zaradi tega društvenega odhoda, ker vsak član mora vedeti pravila svojega društva, h kateremu spada in pravila K. S. K. J. da mora vsakdo plačati svoje prispevke; to je prva in glavna stvar.

Pridite tudi na sejo, da bomo tako skupaj delali za napred društva in za podporo našim bolnim sobratom. Vsakdo naj si do bro zapomne, da od sedaj napre se bo postopalo natančno in strogo po pravilih, kar se dosedaj ni in jaz kot tajnik, sem se tudi zavneličal "kikanja" od nekaterih dobrih članov, ki hodijo na sejo in pravijo, da je tajnik kriv, da nas je tako malo na seji. Torej od sedaj naprej, kakor kateri hoče: naj spomnuje svojo dolžnost, ali pa — ne; jaz jo bom zanaprej spolnoval vestno in po pravilih kot tajnik društva.

S sobratskim pozdravom
Jos. Barborich, tajnik.

bile vse katoliške Slovence in Čehoslovake in obeh strane pod našo krasno zastavo sv. Ane.

Sobratski pozdrav do vsega članstva našega društva in celega članstva slavna K. S. K. J.

Katarina Stančič, tajnica.

Greeney, Minn.

Dne 4. junija se bode obhajala tukaj v naši cerkvi izvanredna slovesnost, katere se naša farmerska naselbina in doživela. Obhajala bo sta namreč tukajšnja rojaka Mr. in Mrs. Sodar 25-letnice svojega zakona ali srebrno poroko. Obrede pri obnovitvi zakonskih obljub bodo opravil in ime slovesnosti primeren govor naš dušni oskrbitelj Rev. Anton Lesković iz Eveletha.

Zakonska John in Marija Sodar sta bila med prvimi farmerskimi naseljenci na Greeney in sta z neutrudljivo marljivostjo izpremenila poprej pušo "lozo" v lepo obdelano polje, tako da je sedaj Sodarjeva kmetija ena izmed največjavnih na Greeney. Sodarjeva je znana tudi zaradi prijaznosti in gostoljubnosti daleč okrog. Ker je hiša ravno pri glavni cesti in šoli, se vsi tuji, ki prihajajo v naselbino, ogledovat ali po drugih opravkih, navadno oglasijo pri Sodarju in so vselej gostoljubno postreženi.

Srebrno-poročencema želimo vsi farmerji prav iz srca, da bi preživela še mnogo srečnih let v zastopnem zakonu, da bi zamogla obhajati še tako poroko tukaj na Greeney. Posebno želimo Mrs. Sodar zopetnega zdravja, katerega ji žuga pokvariti srčna in obistna bolezen.

Živela mnoga leta!

Poročevalec.

Rowlins, Wyo.

Cenjeno uredništvo: —

Upam, da boste priobčili teh par vrstic v cenjenem nam "Glasilu". Opisati hočem namreč bolj ob kratkem, kaj se je dne 18. t. m. nekemu Slovancu zgodilo tukaj v tem mestu. (Čemu niste navedli, kakšne narodnosti je bil oni Slovan: Slovenec, Hrvat, Srb, Čeh, Poljak, Slovák?, op. uređ.)

Kakor sem jaz čul, se je dotičnik izrazil, da ne ljubi te dežele (Amerike); drugi pa zopet trdijo, da ni hotel nič pripisovati za Rdeči križ in da se je izrazil sledeče: "Jaz nisem Amerikanec, jaz sem Avstrijec. (Pfuj, sram ga bodi!)"

In kaj se mu je nato zgodilo? Kmalo se je zbralo skupaj dosti ljudi, ki so ga najprvo slekli, potem pa po celem životu z gostorumenom barvo pobarvali. Zatim se je pričel slovesen sprevod po mestu, s tem "pofarbanim" Avstrijakom na čelu. V znamenje posebne časti? do tega nepridiprava, so mu privezali še dolgo vrv za vrat in ga gnali naprej; naravno, da se je moral temu prijatelju kajzerja vsakdo smejati, posebno še, ko so ga pri vsaki stopinji barvali po životu. Ko je bilo vse to končano, je moral dotičnik poljubiti ameriško zastavo; pri tem je pa ljudstvo zaorilo: "Živela Amerika!"

Policija je onega tako pobarvanega Avstrijaka odvedla nato v zapor, kjer se je umil; kasneje so ga pa menda izpustili na svobodo. Jaz bi ga bil pridržal še za španskimi stenami dokler traja vojna, potem pa hajd nazaj čez lužo, da bi avstrijskemu Korleku črevlje biksal in mazal.

Dragi mi ameriški Slovenci! Premislite dobro vsako besedo, katero izpregovorite. Pazi, mi dragi rojak, da se tudi tebi ne zgodi taka sramota, kot gorinavedenemu prijatelju e in kr. Avstrije. Premislimo sedaj kaj počne nemški kajzer sedaj v naši stari domovini, ko hoče s pomočjo Korelna vse ponemčiti. Premislite, koliko svobode in blagostanja ste imeli v Avstriji? koliko pa tukaj? Pozabite torej na kru-avstrijsko mačeho in oklenite se naše mile, dobre, svobodoljubne in pravične Kolumbije (Amerike!) Pomagajte ji, da bodo kajzer in njegovi zavezniki kmalo na tleh klečali, ne se pa šopirili na zlatih prestolih. Zmaga Amerike bo nam v korist in celému svetu, ko bo enkrat vžival vsak narod svobodo, mir in pravico.

Z domoljubnim pozdravom do vseh zavednih ameriških Slovencev in Slovenek, ki ljubijo Ameriko; Avstrijakom pa kličem: Sram vas bodi!

Matt Ciraj.

SEZNAM.

Članov društva sv. Jožefa št. 12, K. S. K. J. v Forest City, Pa.

ki so podpisali in kupili bonde Svobode (Liberty bonde). In sicer so podpisali naši člani I. Vojnega posojila za \$2100 —; II. posojila za \$4600. —; III. pa za \$7700. —; iz društvene blagajne smo kupili III. posojila za \$200. — torej vseh treh skupaj podpisali za \$14.600, čitaj: Štirinajst tisoč šeststo dol.)

Veliko je še članov našega društva, ki mi še niso naznanili tega; jaz ne morem nikakor dlje čakati na take, ki se za stvar ne zanimajo; vsakdo je imel časa za to cel mesec. Prosim Vas torej, da bodite v prihodnje v takih zadevah bolj točni.

S sobratskim pozdravom
Frank Telban, I. tajnik

Časni seznam

CHICASKIH SLOVENCEV IN SLOVENEK, KI SO PODPISALI IN KUPILI BONDE SVOBODE.

Steve Zelko	50.00	50.00	100.00
Martin Gray	50.00	50.00	100.00
Andy Gray	50.00	50.00	100.00
Math Lebar	50.00	50.00	100.00
Joe Skafer	50.00	50.00	100.00
Math Hajdinjak	50.00	50.00	100.00
John Grašanovič	50.00	50.00	100.00
John Schreiber	50.00	50.00	100.00
Ignac Vučko	50.00	50.00	100.00
Štefan Balazič I.	50.00	50.00	100.00
Štefan Balazič II.	50.00	50.00	100.00
Math Mlinarič	50.00	50.00	100.00
Math Zalik	50.00	50.00	100.00
Ignac Hožjan	50.00	50.00	100.00
Math Grušovnjak	50.00	50.00	100.00
Steve Ross	50.00	50.00	100.00
Stef. Jambrovich	50.00	50.00	100.00
Math Farkas	50.00	50.00	100.00
Štefan Matjasich	50.00	50.00	100.00
John Utrša	50.00	50.00	100.00
Joe Hožjan	50.00	50.00	100.00
Anton Jurich	50.00	50.00	100.00
Steve Marsha	50.00	50.00	100.00
Martin Antolin	50.00	50.00	100.00
Joe Toplak	50.00	50.00	100.00
Niek Varga	50.00	50.00	100.00
Martin Horvath	50.00	50.00	100.00
Ivan Gjura	50.00	50.00	100.00
Steve Gjurek	50.00	50.00	100.00
Math Zizek	50.00	50.00	100.00
Stefan Ray	50.00	50.00	100.00
Math Zver	50.00	50.00	100.00

Časni seznam

CHICASKIH SLOVENCEV IN SLOVENEK, KI SO PODPISALI IN KUPILI BONDE SVOBODE.

Steve Zelko	50.00	50.00	100.00
Martin Gray	50.00	50.00	100.00
Andy Gray	50.00	50.00	100.00
Math Lebar	50.00	50.00	100.00
Joe Skafer	50.00	50.00	100.00
Math Hajdinjak	50.00	50.00	100.00
John Grašanovič	50.00	50.00	100.00
John Schreiber	50.00	50.00	100.00
Ignac Vučko	50.00	50.00	100.00
Štefan Balazič I.	50.00	50.00	100.00
Štefan Balazič II.	50.00	50.00	100.00
Math Mlinarič	50.00	50.00	100.00
Math Zalik	50.00	50.00	100.00
Ignac Hožjan	50.00	50.00	100.00
Math Grušovnjak	50.00	50.00	100.00
Steve Ross	50.00	50.00	100.00
Stef. Jambrovich	50.00	50.00	100.00
Math Farkas	50.00	50.00	100.00
Štefan Matjasich	50.00	50.00	100.00
John Utrša	50.00	50.00	100.00
Joe Hožjan	50.00	50.00	100.00
Anton Jurich	50.00	50.00	100.00
Steve Marsha	50.00	50.00	100.00
Martin Antolin	50.00	50.00	100.00
Joe Toplak	50.00	50.00	100.00
Niek Varga	50.00	50.00	100.00
Martin Horvath	50.00	50.00	100.00
Ivan Gjura	50.00	50.00	100.00
Steve Gjurek	50.00	50.00	100.00
Math Zizek	50.00	50.00	100.00
Stefan Ray	50.00	50.00	100.00
Math Zver	50.00	50.00	100.00

Časni seznam

CHICASKIH SLOVENCEV IN SLOVENEK, KI SO PODPISALI IN KUPILI BONDE SVOBODE.

Steve Zelko	50.00	50.00	100.00
Martin Gray	50.00	50.00	100.00
Andy Gray	50.00	50.00	100.00
Math Lebar	50.00	50.00	100.00
Joe Skafer	50.00	50.00	100.00
Math Hajdinjak	50.00	50.00	100.00
John Grašanovič	50.00	50.00	100.00
John Schreiber	50.00	50.00	100.00
Ignac Vučko	50.00	50.00	100.00
Štefan Balazič I.	50.00	50.00	100.00
Štefan Balazič II.	50.00	50.00	100.00
Math Mlinarič	50.00	50.00	100.00
Math Zalik	50.00	50.00	100.00
Ignac Hožjan	50.00	50.00	100.00
Math Grušovnjak	50.00	50.00	100.00
Steve Ross	50.00	50.00	100.00
Stef. Jambrovich	50.00	50.00	100.00
Math Farkas	50.00	50.00	100.00
Štefan Matjasich	50.00	50.00	100.00
John Utrša	50.00	50.00	100.00
Joe Hožjan	50.00	50.00	100.00
Anton Jurich	50.00	50.00	100.00
Steve Marsha	50.00	50.00	100.00
Martin Antolin	50.00	50.00	100.00
Joe Toplak	50.00	50.00	100.00
Niek Varga	50.00	50.00	100.00
Martin Horvath	50.00	50.00	100.00
Ivan Gjura	50.00	50.00	100.00
Steve Gjurek	50.00	50.00	100.00
Math Zizek	50.00	50.00	100.00
Stefan Ray	50.00	50.00	100.00
Math Zver	50.00	50.00	100.00

Časni seznam

CHICASKIH SLOVENCEV IN SLOVENEK, KI SO PODPISALI IN KUPILI BONDE SVOBODE.

Steve Zelko	50.00	50.00	100.00
Martin Gray	50.00	50.00	100.00
Andy Gray	50.00	50.00	100.00
Math Lebar	50.00	50.00	100.00
Joe Skafer	50.00	50.00	100.00
Math Hajdinjak	50.00	50.00	100.00
John Grašanovič	50.00	50.00	100.00
John Schreiber	50.00	50.00	100.00
Ignac Vučko	50.00	50.00	100.00
Štefan Balazič I.	50.00	50.00	100.00
Štefan Balazič II.	50.00	50.00	100.00
Math Mlinarič	50.00	50.00	100.00
Math Zalik	50.00	50.00	100.00
Ignac Hožjan	50.00	50.00	100.00
Math Grušovnjak	50.00	50.00	100.00
Steve Ross	50.00	50.00	100.00
Stef. Jambrovich	50.00	50.00	100.00
Math Farkas	50.00	50.00	100.00
Štefan Matjasich	50.00	50.00	100.00
John Utrša	50.00	50.00	100.00
Joe Hožjan	50.00	50.00	100.00
Anton Jurich	50.00	50.00	100.00
Steve Marsha	50.00	50.00	100.00
Martin Antolin	50.00	50.00	100.00
Joe Toplak	50.00	50.00	100.00
Niek Varga	50.00	50.00	100.00
Martin Horvath	50.00	50.00	100.00
Ivan Gjura	50.00	50.00	100.00
Steve Gjurek	50.00	50.00	100.00
Math Zizek	50.00	50.00	100.00
Stefan Ray	50.00	50.00	100.00
Math Zver			

slovenskih fantov iz naše fars je odšlo dosedaj k vojakom že 23; eden izmed teh (Matt Duller) je že padel v vojni službi za domovino; njegovo sliko pričemo v prihodnji številki.

Vsem goroznačenim vpklicancem ključemo priručni: Z Bogom! in jim želimo mnogo vstrajnosti, zdravja in napredka v novi službi. Dal Bog, da bi se vsi naši vrli slovenski fantje kmalu vrtili domov v našo sredino in sicer kot zmagovalci!

Minulo nedeljo je razvilo društvo Zvon št. 70. J. S. K. J. svojo novo društveno (ameriško) zastavo na zelo slovesen način. Ob 8ih jutraj so se vdeležili člani tega društva sv. maše za vse pokojne in žive člane. Popoldne ob pol 3. uri se je pa vršilo slovesno blagoslovljenje zastave v cerkvi sv. Stefana. Te prireditve so se udeležili vsi člani društva, ter zastopniki društva sv. Stefana št. 1. K. S. K. J.; dr. sv. Alojzija št. 47 K. S. K. J.; društva sv. Jurja Reda Katol. Borštarnje in Samostojno Mladen. Podp. društvo

Danica. V sprevedu je bilo pet krasnih društvenih zastav.

Naš domači g. župnik, Rev. A. Sojar je imel po dovršenem obredno kratke jednat nagovor na navzoča društva, v katerem je pojasnil pomen in veljavo naše zvezdane zastave.

Popoldne se je vršil v cerkveni dvorani družabni sestanek članov društva Zvon in zastopnikov drugih društev. Na vsopredu so bili govori, petje in domača zabava. Društvo "Zvon" izražamo tem povodom iskrene čestitke, ker si je izbralo in nabavilo tako pomembno novo dr. zastavo.

S tem naznanjam vsem društvom K. S. K. J. iz Chicaga, tako tudi drugim rojakom in rojakinjam, da sem se minuli teden preselil na 1951 W. 22. Place in sicer v ravno isto hišo, v kateri se nahaja urad "Glasila K. S. K. Jednote." Številka telefona: Canal 2487. Kdor izmed članov ima kak posebni opravke, me dobi lahko doma vsak dan od 6. uri naprej, čez dan pa v uredniški pisarni. Ivan Zupan, urednik in upravnik "Glasila K. S. K. Jednote."

podružnice, ves denar razen 10% svoje blagajne na glavni odbor, kakor določajo nova pravila.

S. E. Z. Na razna vprašanja od strani članov in drugih rojakov izjavlja izvrševalni odbor, da za sedaj smatra S. R. Z. kot vsako samostojno ameriško, bodisi slovenske ali tuje organizacije. Clevelandška podružnica je nameravala povabiti zastopnike S. R. Z., da se predsednik S. R. Z. v svojem listu izrazil, da je z nami in z Jugoslovanskim odborom nemogoče skupno delovati. Pripravljen je pa Izvrševalni odbor za sporazum in vsaj za sporadno delo s R. Z., kadar bodo imeli voditelji S. R. Z. dobro voljo sodelovati z ostalimi Jugoslovanskimi organizatorji za osvoboditev Jugoslovancev.

Člani in podružnice. Pri Zvezi je sedaj 21 podružnic in 366 članov nekatere podružnice pa še niso poslale imenikov.

Prihodnja seja se vrši 28. maja ob 8:30 P. M.

Frank Hudovernik, tajnik 1052 E. 62 St. Cleveland, O.

Opomba: Podružnice prosim, da mi naznanijo imena članov in poročajo o poslovanju. Pravila bom takoj razposlal, kakor hitro so tiskana. Vsak rojak se lahko vpiše v Zvezo pri meni, ako ni v nasebini še podružnice. Pišite za pojasnila, kako organizirati podružnice.

USTANOVITEV PODRUŽNICE S. N. Z. V PUEBLO, COLO.

Ko se je pred tremi leti rodila Slovenska Liga v Pueblo, Colo. je nje prve člane tedaj še živeli, a sedaj že pokojni črnačolci Zottler "Slovenski Narod" v New Yorku zelo kritiziral, češ, da smo izdajalci domovine in naroda. Pripoznati moram, da je bilo delo Slovenske Lige preneglo in zato je morala iti Liga v zaslužni pokoj.

Toda sedaj po preteku 3 let smo pa rekli mi Pueblčanje: Sedaj pa le počakajmo, kaj bo s S. N. Z., saj ni treba, da bi morali biti vsepovsod ravno mi prvi. Naj pa drugi enkrat pričnejo. Ako bo njihov program umesten, ga bomo odobrili in mu sledili.

In res so se clevelandski Slovenci prebudili iz spanja, ter so ustanovili Slovensko Narodno Zvezo. Mi bi bili takoj ustanovili podružnico; ali čakali smo, ker smo vedeli, da pride kmalo na zapad znan in neumorni organizator Mr. Rude Trošt. Dne 7. maja, t. l. se nam je izpolnila ta želja, ko je dospel g. Trošt v našo veliko in znano zapadno slovensko nasebino. Že 12. maja smo sklicali ustanovni shod S. N. Z. in sicer v dvorani sv. Jožefa. Dvorana je bila pri tej priliki nabasana do zadnjega kotička; vsakdo je namreč pričakoval nekaj zanimivega, važnega in posebnega česar že dolgo časa, ali se nikoli nismo slišali in doživeli.

Da si smo vedeli, da je Mr. Trošt izvrsten govornik, se nismo nadejali, da bo dosegel med nami tak aplavz; govoril je na tem shodu skoro 2 uri in sicer tako zanimivo, ter prepričevalno, da bi ga človek poslušal kar tri dni skupaj, brez da bi kaj jedel. Ko je bil shod končan, so se ljudje povpraševali: Kdaj bo zopet kak sličen shod?

Torej dne 12. maja t. l. se je ustanovila podružnica S. N. Z. v Pueblo, Colo.; pristopilo je takoj okrog 150 (stopeneset) članov. Ljudstvo je sprva mislilo, da hodi g. Trošt okoli za propagando Velike Srbije; ko je pa na tem shodu razjasnil program. S. N. Z. so bili vsi navzoči za to idejo navdušeni. Povedal nam je govornik, da naj narod sam odloči, kakšno vladno hoče imeti. Mr. Trošt govori pa tukaj tudi v ameriških solah in v slovenski ter zanje povsod veliko priznanje. Dosedaj je, že govoril v dvorani sv. Jožefa, v Edison soli, v St. Mary soli, v St. Patriek High soli, v Central High soli, ter pred Trgovskim klubom mesta Pueblo (Pueblo Commercial Club) Preskrbljeno je pa tudi, da bo Mr. Trošt predaval na državni univerzi v Boulder, Colo. Amerikanci so šele sedaj pričeli nas da smo, kaj da smo (kake narodnosti) ker doslej so nas vedno bolj spoznavati, kedo da smo, smatrali za "Austrians". Za to se moramo v prvi vrsti zahvaliti neumornemu boritelju jugoslovanske izborne govore in predavanja, v katerih pojasnjuje omevanske ideje, Mr. R. Troštu, za riški javnosti, kaj so pravzaprav

Slovenci, kaj pomeni beseda Jugoslavija i. t. d.

V par dneh pojde Mr. Trošt v Leadville, Colo, orat še celo avstrijsko ledino; z njim pojde tudi tukajšnji Slov. pevski zbor "Prešern". Leadville je razvpito kot največje gnezdo Avstrijakov tu na zapadu; toda g. Trošt se tega nič ne boji, ampak bo šel tja vseno, kjer bo gotovo dosegel tudi uspehe, ker si upa svojo elegantno besedo in nastopom pomiriti odotne razburjene duhove.

Dne 30. maja, to je na "Spominski dan" (Memorial Day), a vedno bil pri Mr. Trošt ob 8. uri v Pueblo, ker ta dan bomo imeli zopet velik patrijotičen shod, kojega priredi "American First Society." In ker sta ti dve organizaciji po pomenu skoro jednaki, se je Mr. Trošt radevolje odzvel našemu povabilu, da bo govoril na našem shodu dne 30. maja ob 8. uri zvečer. Zatorej je vsa slovenska javnost uljudno vabljenja na ta shod.

Naj torej zadoštujejo te vrstice za danes. Omenim naj še to, da bo v kratkem sklicana seja naše podr. S. N. Z. ali nje članov, kakor hitro dobimo natečna pojasnila od glavnega urada S. N. Z. Na tej seji se bo članom natečno pojasnilo in povedalo, po kakšni začetni poti in programu koraka naša S. N. Z. Torej do svidenja!

Z narodnim in domoljubnim pozdravom

John Germ.

USTAVA IN PRAVILA SLOVENSKE NARODNE ZVEZE V AMERICI (Slovenian National Alliance of America.)

Sprejeta na prvi konvenciji v Clevelandu, Ohio, dne 15. aprila 1918.

USTAVA.

Ime in sedež Zveze.

Ime organizacije je: Slovenska Narodna Zveza v Ameriki (The Slovenian National Alliance of America) ter ima svoj sedež v Clevelandu, Ohio.

Namen.

Zveza je ustanovljena v korist slovenskega naroda v Ameriki in v dobrobit Združenih držav ter deluje z moralnimi in materijalnimi sredstvi za osvobodjenje in zedinjenje Slovencev, Hrvatov in Srbov v eno državo na osnovi najširših demokratičnih načel. V duhu edinstva in sloge razvija Slov. Nar. Zveza disciplino narodnega dela, poučuje narod v državljskih vrlinah državljanov Zdr. držav, slavi vsako leto dan Gospe Svete (na obletnico sv. Cirila in Metoda), Vidov dan in Zrinjsko-Frankopanski dan, pomaga ameriškim Slovincem do socialnega in ekonomskega napredka; potom pravnosti in izobrazbe razvija vse prirojene dobre lastnosti našega naroda v korist narodu in človečanstvu; izdaja poučne in domoljubne spise ter podpira akcijo za nabiranje prostovoljcev za jugoslovansko armado. Za časa svetovne vojne sprejema Slov. Nar. Zveza program Jugoslovanskega Odbora v Londonu ter deluje v najožji zvezi z jugoslovanskimi političnimi organizacijami v Ameriki (Hrvatski Savez, Srbska Narodna Obrana, Črnogorski Odbor za Narodno Ujedinjenje) v dosegu narodnega in političnega edinstva vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov. Zveza širi brezpogojno lojalnost napram Združenim državam in zvestobo njihovim demokratičnim principom ter ščiti svoje člane pred ameriško javnostjo in vlado.

Po zaključenju vojne se prilagodi Zveza novim razmeram ter se nadalje obstoja, da drži vez med ameriški Slovinci, da deluje za lojalnost napram zakoniti Zdr. držav, da podpira svoje člane pri dobivanju državljskih papirjev, in sploh da deluje za materijalni in moralni dobrobit svojih članov.

(Konec prihodnjič.)

Konji v sedanjji vojni.

Kakor v vsaki vojni, igra konj veliko ulogo v sedanjji evropski vojni. Nek statistik je izračunal, da znaša njih število 4,500,000. Na zapadni fronti znašajo izgube konj povprečno 45,000 na mesec. V neki, 8 ur trajajoči bitki pred Verdunom, so izgubili Francozi 5011 konj na samo 3 milje dolgi fronti. Dosedaj so kupili zavezniki že približno poldrugi milijon ameriških konj v vojne svrhe.

Kupujte Vojno varčevalne znamke!

"HRENOLA" NAJNOVEJŠE GRAMOFONI

ki jih izdeluje edina slovenska tvrdka
FR. HREN & CO.
14 W. Kinzie St., 352 N. State St., Chicago, Ill.

Naši gramofoni igrajo vae rekorde. — Pišite po slovenski cenik. — Išćemo zastopnike.

CENNA JE \$35.00

Vsak, ki kupi en stroj št. 1918 dobi prosto: "Sinoči sem na vasi bil", "Veseli godec", "Odprti dekla kamrico", "Srečna mladost" plošče. Z naročilom je poslani, Money Order, ali gotov denar v pripločenem pisnu.

JOSIP PERKO

SLOVENSKA GOSTILNA

2236 S. Wood Street Chicago, Illinois

Telefon: Canal 293.

Se priporoča rojakom Slovincem za obilen poset. "Dobra postrežba in dobra pijača", to je moje geslo.

Telefon: Canal 40

Martin Nemanich

SLOVENSKA GOSTILNA IN RESTAVRACIJA

1900 W. 22nd St., vogal So. Lincoln St., Chicago, Ill.

Rojaki Slovenci vedno dobro došli!

Za zastave, regalije in vse društvene potrebščine.

Prva in najstarejša domača tvrdka

F. Kerže Co.

2711 So. Millard Ave. Chicago Ill.

Vse delo in blago garantirano. — Ceniki zastojni.

Ne strašite se!

Vaš denar je varen!

Ce tudi je razglašena vojna, se vlada ne bode polastila Vašega denarja, naloženega na banki. Tako izjavlja predsednikova vojna proklamacija. Kar je Vaše, je torej Vaše in ostane Vaše; nihče nima pravice do Vaše lastnine, dokler se Vi zadržite mirno in ne rujete zoper našo državo.

3%
obresti na hranilnih ulogah
3%

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav in članica Federalnega rezervnega sistema.

Denarja v stari kraj vam sedaj ne svetujemo pošiljati, tudi ne po brezličnem brzojavu, ker so razmere preveč nestanovitne. Oddajamo v najem varnostne škrinice po \$3.00 na leto za shranjenje vrednostnih papirjev in listin, kjer je potem isto varno pred ognjem in tatovi.

Poslojpe, kjer so naši uradi, je naša lastnina.

Naša banka je depositni urad za zvezno poštno hranilnico, za mesto Joliet, za okraj Will, za državo Illinois in za vlado Združenih držav.

Odperto vsaki dan, razen nedelj in praznikov, od 9. dop. do 3. pop.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000. Rezervni sklad \$360,000.

Slovenska Narodna Zveza

v Ameriki

(Slovenian National Alliance)

SEDEŽ: CLEVELAND, OHIO.

Glavni urad: 1052 East 62nd St.

Častni predsednik: Rev. Matej F. Kebe, McKeesport, Pa.

Predsednik: Paul Schneller, 6313 St. Clair ave., Cleveland, Ohio.

1) Podpredsedniki: Rev. James Černe, 820 New Jersey ave., Sheboygan, Wis.

2) Filip Gorup, 1006 N. Chicago, St., Joliet, Ill.

3) Rev. Fr. Mihelčič, Ely, Minn.

4) Louis J. Pirc, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Tajnik: Frank Hudovernik, 1052 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Blagajnik: Joseph Svete, 1782 E. 28th St., Lorain, Ohio.

Nadzorniki:

1) Dr. James M. Seliškar, 6127 St. Clair ave., Cleveland, Ohio.

2) Josip Perko, 2236 So. Wood St., Chicago, Ill.

3) Agnes Zalokar, 1081 Addison Rd., Cleveland, Ohio.

4) Louis Jager, box 295, Hibbing, Minn.

Porotniki:

1) Anton Grdina, 6127 St. Clair ave., Cleveland, Ohio.

2) M. Kostanjšek, 302 No. 3rd West, Virginia, Minn.

3) M. F. Kopal, 1240—3rd St., LaSalle, Ill.

4) Rev. F. J. Azbe, 620 Tenth St., Waukegan, Ill.

5) Jakob Ambrož, 429 East 160th St., Cleveland (Collinwood), Ohio.

Zastopniki v Jugoslovanski Narodni Svet:

1) Dr. Frank J. Kern, 6204 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

2) Rev. K. Zakrajšek, 62 St. Marks Place, New York, N. Y.

3) Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Uradno glasilo: "Jugoslovanski Svet", 461—8th Ave., New York, N. Y., in drugi listi, ki so nam naklonjeni.

Vse denarne pošiljkatve in stvari, tikajoče se Zveze naj se blagovolji pošiljati na glav. tajnika Fr. Hudovernik, 1052 E. 62nd St., Cleveland, Ohio.

Iz urada tajnika "Slovenske Narodne Zveze" v Ameriki.

Podružnica št. 14 v McKinley, Minn., ima sledeče uradnike:

Predsednik: John Gnull.

Podpredsednik: Andrew Ilatiech.

Tajnik: M. R. Aleksich, box 52.

Blagajnik: Jakob Buttala.

Nadzorniki: 1. Marko Bajuk, 2. John Tomac, 3. Marko Pavletič.

Seje se vrše vsako drugo in zadnjo nedeljo v mesecu v Village Hall.

Podružnica je bila ustanovljena 7. marca 1918.

Člani so: M. R. Aleksich, Andrew Ilatiech, John Gnull, Jacob Buttala, Marko Bajuk, Marko Pavletič, John Tomac, Lillian Aleksich, Katarina Bajuk, Joe Bajuk, George Bajuk, Anton Strah, Mike Backovic in Ivo Petranovich. Skppaj 14.

Cleveland, O., dne 22. maja 1918.

Fr. Hudovernik, gl. tajnik.

Zapisnik seje Izvrševalnega odbora Slovenske Narodne Zveze.

Prva seja Izvrševalnega odbora se je vršila dne 7. maja 1918 ob 3. uri pop. v uradu tajnika. Navzoči so bili: Paul Schneller, Anton Grdina, dr. Kern, dr. J. M. Seliškar, Frank Hudovernik in Jakob Ambrož. Opravili so se: Louis J. Pirc, Jos. Svete in Mrs. Agnes Zalokar.

Predsednik Schneller pojasni, da dosedaj ni bilo mogoče sklicati seje radi zaposlenosti članov pri prodaji Liberty bondov itd. Pozivlja vse odbornike, da se točno udeležujejo bodočih sej.

Po resnem pogovoru se je sklenilo sledeče:

Seje Izvrševalnega odbora se bodo vršile vsak zadnji terek v mesecu ob 8:30 zvečer v uradu na 1052 E. 62nd Str. Cleveland, O.

Glavni tajnik naj apelira na vse podružnice, da pošljejo vse

Pravila S. N. Zveze naj se dajó tiskati v 1000 izvodih, da se razdelijo med podružnice. Tiskajo naj se čim prej mogoče, ker podružnice težko čakajo nanje. — Med pravila naj se vstavi tudi Clevelandška izjava.

Člani Jugoslovanskega Narodnega Sveta so pri sejah izvrševalnega odbora enakopravni z ostalimi člani gl. odbora.

Brošura. Izvoljen je bil poseben odsek, ki naj pripravi vse potrebno gradivo za brošuro, kjer naj bo poljudno opisan naš program, da narodu pokažemo, da delamo v njegovo korist.

Glasila S. N. Zveze. Uradno glasilo je za sedaj "Jugoslovanski Svijet" v New Yorku. Za njegovo pisavo naj bo odgovoren Izvrševalni odbor (kar se tiče slovenskega dela). Drugi slovenski listi, ki simpatizirajo z nami, so neuradna glasila in imajo prosto roko, vendar naj pa odbor skrbí, da dobijo vse potrebne informacije od gl. tajnika in članke, ki se tičejo Jugoslovanskega gibanja.

Finance. Proračun kaže, da mora zbrati S. N. Z. najmanj \$500 na mesec, da more voditi svojo propagando uspešno. Denar se rabi za stalnega organizatorja, za naš delež pri upravi Washingtonske pisarne, za tiskovine, urednika glasila, in korpiste in prestavljalce poročil iz starega kraja za slovensko časopisje, ter za razne upravne stroške.

Sklenjeno je dati tiskati obveznice, na katere bodo rojaki zapisali, koliko so pripravljeni prispevati mesečno. Kdor je pošiljal redne mesečne prispevke na Jugoslovansko pisarno, lahko dosedaj pošilja iste svote na gl. tajnika S. N. Zveze.

Glavni tajnik naj apelira na vse podružnice, da pošljejo vse

Iskajna vsako sredo.

Ladina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravljanje:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Narodna:
Za štano, na leto.....\$0.96
Za mesec.....\$1.50
Za izposojstvo.....\$2.00

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA.

Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Phone: Canal 2487.

Subscription rate:
For Members, per year.....\$0.96
For Nonmembers.....\$1.50
For Foreign Countries.....\$2.00

Agitirajte za Mladinski oddelek!

V blagohotno vpoštevaje vsakemu kraj. društvu K. S. K. J.

Samo še mesec dni, in prva polovica Jednotnega ter društvenega poslovnega leta bo za nami. Marsikdo, ki se zanima za napredok naše organizacije že nestrpno čaka dne 1. julija t. l. ko se bo zaključilo veliko kampanjo, ali tekmno za pridobivanje novih članov za naš redni, predvsem pa za naš Mladinski oddelek. Vsako društvo, ki se dejansko udeležuje te tekme želi, da bi dobilo prvo, drugo, ali vsaj tretjo razpisano nagrado; nagrade so \$15.00, \$10.00 in \$5.00 v gotovini. Nam se zdi, da kakemu društvu ni toliko za denarno nagrado, oziroma za one dolarčke, kolikor pa za čast in zmago. Pa saj bo res lahko vsako društvo ponosno na to, ker se mu bo v imenu gl. odbora izreklo javno zahvalo in priznanje; poleg tega bomo vpisali ime in številko zmagovalnega društva v "Zlato" Jednotino knjigo, kar bo še posebno častno.

Zadnji čas se je vnelo med nekaterimi našimi krajevnimi društvi posebno živahno gibanje v tem oziru. Pred vsem opozarjamo egnj članstvo na uradni dopis dr. sv. Jožefa št. 146, Cleveland, O. Odkrito povedano, da je sličen način za pridobivanje novih članov Mladinskega oddelka najbolj umesten in priporočljiv; v kolikor nam znano, deluje po tem načinu naše društvo sv. Stefana št. 1 v Chicagu. Kaj pomagajo cele kolone uredniških prošenj in oklicov na naše oženjene sobrate in omožene sestre? Saj imajo pri tem nekateri naši člani zamanašena ušesa; ne marajo dobrih navsvetov K. S. K. J. ki hoče spraviti tudi vse mlade člane (sinove in hčerke) naših članov pod svoje okrilje. Kolikrat smo jih že lepo prosili: Zavarujte svojo dečo pri K. S. K. J. in vendar je dandanes pri naši Jednoti še 26 krajevnih društev, ki nimajo niti enega člana v Mladinskem oddelku!

Vse drugače bi bilo, če bi si vzeli gl. predsednik, ali gl. tajnik, ali urednik dovolj časa, da bi obiskal na domu vsako našo družino; da bi ji osebno pojasnil koristi tega oddelka, hodočnost naše Jednote razliko zavarovanja pri K. S. K. J. in tujerodnimi "inšuranci"; i. t. d. Vsak oče (mati) bi rekel (la): Sedaj bom pa dal zapisati sina, ali hčerko v ta oddelek, ker ste Vi tukaj; na sejo ne hodim dosti, Glasila pa tudi vedno ne berem.

Dragi nam sobratje in sestre! Kaj takega ne smete in ne morete od nas pričakovati, ker gl. uredniki nimajo časa za take agitacije. Vsed tega vpoštevajte tiskane pozive, gl. urada, pozive odbornikov krajevnih društev in prošnje posebnih odbornikov, ki so določeni v to kampanjsko svrhu.

Cenjena krajevna društva! Pri mesečnih sejah junija določite pri vsakem društvu po 2 ali 3 člane (odbornike) ki naj posvetijo še te dni za agitacijo Mladinskega oddelka. Tajnik društva naj da onemu odboru naslove vseh oženjenih članov, ki imajo otroke, in leti naj zvečer ob prostih urah, osebno ob nedeljah obiščejo one družine, ter pridobivajo nove čla-

ne za Mladinski oddelek. Več o tem vam bo radevolje pojasnil predsednik, ali tajnik društva. Kartice vseh tako sprejetih otrok naj odbor društva izpolne ter dopišlje najkasneje do 30. junija gl. tajniku K. S. K. J. ako hočete, da se bo njih štavilo vpoštevajo pri tekmih. Otroke se sprejema v Mladinski oddelek tudi lahko izven sej, samo treba je tiskovino pravilno izpolniti in poslati pravočasno na gl. urad. Pristopnina, pobotna knjiga in asessment znaša za vsakega otroka (1-16 let) samo 75c; potem pa 15c redno na mesec.

Poskusite ta kampanjski način in videli boste, da bo uspeh! Naj bo glede nagrad še omenjeno, da plača Jednota tajnikom (icam) društva 10c (deset) centov nagrade za pristop vsakega otroka. To je za njegovo posebno mujo in delo. Ako bo imelo kako društvo 100 novih članov (ic) Mlad. oddelka od 1. febr. do 1. jul. 1918 bo dobil dotični tajnik (ica) od Jednote ček za \$10. Ni sicer to veliko, ali boljše pa le, kot nič. Vsed tega apeliramo s temi vrsticami osebno na tajnike (ice) naših krajevnih društev, da naj stopijo takoj prihodnji mesec na noge, da bodo deležni kaknega priznanja in nagrade!

Sedaj hočemo pa še omeniti, kako napreduje naš Mladinski oddelek. Tekom dveletnega obdobja je umrlo samo 27 (sedem in dvajset) otrok, ali povprečno en otrok na mesec. Otroci imajo sedaj v svojem oddelku približno \$7000.— Dne 30. aprila 1918 je znašalo število članstvo v našem Mladinskem oddelku 3657 in sicer zavarovanih pri 106 raznih krajevnih društvih. 26 društev se pa ne zanima za ta oddelek, ker nimajo niti še enega člana zbrane. Ta društva so: št. 10, 14, 24, 32, 39, 42, 46, 51, 73, 80, 91, 92, 97, 100, 103, 105, 108, 114, 121, 124, 128, 132, 133, 140, 152 in 164. Morda jih bode današnji naš članek kaj ogrel za večjo agitacijo Mladinskega oddelka! Ako primerjamo skupno število 3657 otrok s skupnim številom društev, h katerim opadajo (106), pride povprečno na ta društva 34 otrok, kar je častno in lepo! To število, je pa v maju narastlo, ker je pristopilo v tem mesecu okrog 200 novih članov (ic) v Mladinski oddelek.

Sedaj pa vzemimo svinčnik in preračunajmo, koliko nam jih še manjka do 5000? Samo 1150 Kaj bomo torej ukrenili, da dosežemo zaželjeno število 5000?

Vsako društvo naj skuša dobiti tekom prihodnjega meseca vsaj še 10 otrok za ta oddelek in zmaga bo naša. Samo 10 otrok v cellem mesecu! To ni nikaka težava in v svrhu dosege. Treba je le dobre volje in agilnosti, ker novi člani ne prihajajo sami k društvu, treba jih je iskati in pridobivati.

Na prihodnji seji vsakega društva naj predsednik ali tajnik pojasne to stvar članom, da bi Jednota rada dosegla letos 1. julija 5000 (pet tisoč) članstva v Mladinskem oddelku in da jih za to potrebuje vsako društvo 10 (deset). Izvolite si par mož, ki imajo uplivne besede, ali "namazane" jezike in naj se leti podajo na delo. Deset otrok (novih članov) pri cellem društvu bo menda lahko dobiti. Izjema je le tam, kjer je društvo zelo malo in kjer nimajo člani nič mladine, ali je pa ista že dorasla; otrok nečlanov pa ne sprejemamo v našo Jednoto.

Ako rabite pri tem še kako posebno agitacijo, vam je "Glasilo" vedno na razpolago; poslužite se ga in pošljite kak poziv, prošnjo in naznanilo v svrhu tekmovanja!

K sklepu prosimo še enkrat vse tajnike krajevnih društev, da naj opozorijo člane na prihodnji seji na te naše vrstice. Naše geslo za mesec junij naj bode: **Naprej za povzdigo našega Mladinskega oddelka!**

Uredništvo "Glasila K. S. K. J."

Spominski dan. (MEMORIAL DAY.)

V Združenih državah je že več let lep in vse časti vreden običaj, da se obhaja dne 30. maja posebni narodni praznik, pod imenom Spominski dan. Dolgo časa so nazivali ta praznik tudi Dan venčanja grobov (Decoration Day), a zadnji čas se je pa izpremenilo o ime v spominski dan. Obe označbi tega praznika sta pomembni in lepi; nam se zdi pa sedaj

nje ime "Spominski dan" posevno umestno in pravo.

V zadnji številki našega lista smo objavili na prvi strani tozadevno proklamacijo našega predsednika Wilsona, v kateri priporoča vsemu ameriškem ljudstvu brez izjeme na versko prepričanje — da naj obhaja ta dan na primeren način: z bogoslujem, molitvijo in postom. O hvale vrednem nastopu našega čislana predsednika smo napisali tudi par vprašanj na one naše napredne in prosvitljene ameriške rojake, ki ne bodo obhajali Spominskega dneva, ker nimajo žal nobenega verskega prepričanja, dasiravno krščeni in vzgojeni v verskem duhu. Dosedaj nam ni še nihče odgovoril na kako izmed zadnjih stavljenih vprašanj. To omenjamo zopet le mimogrede, ker smo se ravnokar sklicevali na zadnjo predsednikovo proklamacijo, s katero se je uradno proglasilo praznovanje letošnjega Spominskega dne.

Spominski dan je v širšem pomenu besede patrijotični praznik, ker nam predsednik Wilson svetuje, da naj se ta dan živo spominjamo onih vrlih ameriških sinov, ki so padli za domovino in onih, ki se borijo za svetovno demokracijo, pravico in stalen mir. Dandanes stoji v bojnih vrstah na francoski fronti že nad milijon Amerikancev. Šli so v vojno rađe volje, ker jih je klicala domovina. Šli so braniti čast, imetje in pravice svoje rodne in adoptirane grude ne vsled častihlepčnosti naše vlade, ne vsled kaknega dobička in sebičnosti, ampak zgolj iz ljubezni do zatiranih in trpečih evropskih narodov.

Znano je, da je v Evropi nemški zmag razprostril svoje krepilke in žrelo, ter si hoče podjarmiti vse civilizirane narode da se bo nemška kultura? širila od vzhoda do zahoda, od juga do severa. Nemei so si hoteli podjarmiti vso Evropo del Azije in Afrike; a spodletelo jim je. Krepilji nunaškega zmaja so postali že skrhani in prikrajšani, tako da upamo, da bo ta nemški zmag utonil v svoji lastni krvi in v svojem lastnem blatu. Davno, davno so namerali Nemei prirediti veliko pojedino v Parizu, pri penecem šampaneu; a še danes se jim ni izpolnila ta iskrena želja in se jim tudi ne bo, dokler stoji Združene države na strani zaveznikov. Naša mogočna zvezdnata zastava še ni bila nikdar onečašena, ali pa ražena in tako bodo vrli sinovi Kolumbije prinesli zopet nazaj po dobljeni zmagi. Prvič v svetovni zgodovini pomnimo, da se borijo ameriški vojaki na evropski fronti, prvič v zgodovini vonj krije francoska zemlja padle ameriške junake, ki so prelili svojo kri za blagor človečanstva in svetovne demokracije. Ali se ne bomo torej jutri ter vrlih fantov in mož spominjali iz cele duše? Na tisoče in tisoče grobov je že znanaj, ki so označeni s priprostim križem in napisom: "N. N. Amerikane, padel za domovino!" O če bi ne bili ti grobovi tako oddaljeni, kako lepo bi jih jutri mi okrasili s cvetjem, zelenjem, zastavicami in gorečimi svečkami! Med temi številnimi grobovi bi našli namreč tudi grobove naših junaških ameriških Slovencev, padlih za domovino. Da, veliko francosko bojišče napaja tudi kri naših hrabrih rojakov Slovencev. Čast jim in večna slava!

Vojna oblast je odredila vse potrebne korake, da se bo grobove vseh padlih Američanov na francoski fronti jutri na primeren način okrasilo. Na nekem večjem pokopališču nedaleč od fronte, se bode vršila velika vojaška svečanost, pri kateri bodo govorili ameriški in francoski častniki, razni vojaški kaplani bodo molili za duše pokojnih med tem, ko jim bode oddal posebni oddelek vojakov tovarišev strelni pozdrav, ob zvoku vojaške godbe. Po vseh francoskih cerkvah se bodo brale sv. maše zadušnice za padle junake, tako da bo letošnji Spominski dan pravi mednarodni patrijotični praznik.

Jutri se bomo pa tudi živo spominjali vseh naših dragih pokojnikov, vseh umrlih sobratov in sester. Vsed tega je, bila na mestu želja našega duhovnega vodje, da naj se po večjih slovenskih naselbinah društva korporativno udeležijo sv. maše za vse naše člane-vojake in za vse naše pokojne sobrate in sestre. Prav in umestno bi bilo, da bi se ta običaj razširil vsepovsod, kjer je

naš krajevno društvo K. S. K. J. Naša dolžnost ni samo, da skrbi-amo za telesni blagor našega članstva, ampak da se jih spominjamo tudi po smrti. Najlepši našin spomina pa pokažemo v cerkvi pri sv. maši, ali v hiši božji, ne pa na kakem veseljem prostoru. Dragi mi sobrat! Draga mi sestra! Kaj si misli tvoj oče, mati, sin, hči, brat, sestra, katerega že krije črna zemlja in počiva v grobu, ti se pa na Spominski dan ali vseh (Vseh vernih duš dan) zabavaš in piješ na kakem plesišču? — Vsak veren in domoljuben ameriški Slovenec bo šel jutri v cerkev in bo ostal potem doma, ali bo pa pohitel na pokopališče obiskat svojega dragega pokojnika. Jutri je dan spomina mrtvih, vsled tega glejmo da bomo ta dan na primeren način obhajali!

Narodni dan vojnega varčevanja. (NATIONAL WAR SAVINGS DAY.)

TREASURY DEPARTMENT. Bureau of Publicity. War Loan Organization. Washington, D. C.

Dne 16. maja 1918.

Tajnik McAdoo je pooblastil sledečo izjavo:

Bistveno je, da ameriško ljudstvo varčuje in hrani zato, da koristi svoji vladi z denarjem, neobhodno potrebnim za vojno, in da oprosti zaloge in delavce, zahtevane za izdelovanje stvari, ki jih potrebujejo naše lastne vojaške sile in vojaške sile narodov, združenih z nami. Eden najboljših načinov v doseg tega namena je za vsakogar, zavezati se, da hoče varčevati in hraniti ter kupiti v gotovih dobah poseben znesek vojnovarčevalnih znamk (War Savings Stamps), kajti takisto stvarno dokaže svoje izvrševanje prakse ali navade vojnega varčevanja.

V doseg tega cilja se bo vršila pod vodstvom zakladniškega departamenta kampanja za zaobljube, ki bo na višku dne 28. junija, ko bodo lojalni Američani po vsej državi naprošeni, da se izročijo temu programu.

Nadaljevanje vojne zahteva neprestanih in naraščajočih žrtev. Naše mlado moštvo pošiljamo na inozemska bojišča, kjer so pozvani žrtvovati ne le svojo osebno udobnost in gnotne koristi, marveč tudi svoja življenja. Zatorej je primerno za ameriško ljudstvo, ki ima predpravoce ostati v varnosti in udobnosti doma, da preudari svojo sveto dolžnost, podpirati naše hrabre vojake in se resno zavezati, da hoče hraniti in varčevati v svrhu, da bodo naši hrabri vojaki in mornarji založeni z živčevjem in obleko in orožjem in strelivom, brez katerih stvari se ne morejo bojevati.

V svrhu, da bi ta resna kampanja imela največji uspeh, resno prosim za sodelovanje vseh organizacij in naprav v tej deželi, ki po svojem vplivu in z dejansko podporo lahko pospešujejo to delo. Želeči je, da se pozornost vsega ljudstva osredotoči na njegovo dolžnost, zaobljubit vladni to vrsto podpore za dobitve vojne, in s tem ciljem pred očmi, da bi se dan 28. junija 1918 obhajal kot Narodni Dan Vojnega Varčevanja (National War Savings Day).

Po primerni pripravi za Narodni Dan Vojnega Varčevanja dne 28. junija sem gotov, da se bo ameriško ljudstvo z veseljem udeležilo in zavezalo, postati vojni varčevatec, ker s tem stvarno dokaže svojo vdanost blagostanju dežele in svojo neupogljivo namero, nadaljevati boj, dokler ne bo zagotovljena slavna zmaga za svobodo.

Za organiziranje narodnega ženstva.

Nad 200.000 podpisov slovenskih žen in deklet za svobodno Jugoslavijo je izročila soproga Ljubljanskega župana dr. Tavčarja predsedniku Jug. Kluba dr. Antonu Korošcu v Ljubljani dne 24. marca t. l.

Ponos se dviga človeku sre, ko čita to vest o narodni zavesti in odločnosti Slovenk v domovini. Tekom štirih mesecev, odkar je izšel prvi in edini poziv za sodelovanje zavednega ženstva v narodni borbi, je nad 200.000

Slovenk ne samo podpisalo izjavo, da žele svobodno narodno državo, temveč tudi izrazilo svojo pripravljenost podpirati prvobritelje jugoslovenskega gibanja v težkem boju. Prisega gospe dr. Tavčerjeve je prisega vseh Slovenk v domovini, prostovoljna prisega odločnega delovanja in požrtvovalnosti.

Kako silna je jugoslovenska ideja! Ne samo slovenski možje in mladeniči, ne samo stranke in organizacije so se izrazili, da ne bode prej odnehali, dokler ne bo uresničen ta naš največji cilj, temveč so tudi Slovence povzdignile svoj glas za svobodo domovine in naroda. Trpljenje, katero mora prenašati slovenski in jugoslovenski narod, železno pest, ki zatira našo domovino, je morala občutiti tudi slovenska žena, in to je povzročilo, da je tudi v njenem srcu zrastle neodoljivo stremljenje po po svobodi in zedinjenju Jugoslovanov.

Ta mogočni izraz narodne zavesti slovenskega ženstva, priprosti seljankin in mestnih gospa, nam je porok, da stoje vse Slovence v stari domovini za onimi, ki se bore boljše bodočnost celokupnega naroda. Naši narodni sovražniki nimajo sedaj opraviti več samo z možkimi, temveč podpirajo te v skupnem boju odločno tudi narodne žene in dekleta, ne samo moralno, temveč tudi dejansko. Takotnotno zedinjenega naroda, katerega edinstven nastop ne pozna strank ne spola, pač ne more uničiti nobene sile.

Koliko pa smo storile dosedaj Ameriške slovenke, sploh jugoslovensko ženstvo v Ameriki za pospešitev narodne stvari? To vprašanje bi si morala staviti z oziranjem na manifestacijo narodne zavesti slovenskega ženstva doma vsaka zavedna Slovenka in Jugoslovanica, in pripomoči, da bi dobilo jugoslovensko gibanje tudi med nami tako odličnih zagovornic in podpornic, kakor v stari domovini.

Naloga in dolžnosti slovenske in jugoslovenske žene v Ameriki so velike, toliko večje, ker jih moremo svobodno izpolnjevati. Pač imamo tudi v Ameriki zavedne in požrtvovalne žene in dekleta, ki so osnovala lastne organizacije, da morejo toliko vspešnejše podpirati one, ki stoje na čelu celega gibanja, in one, ki se dejansko bore za uresničenje naših stremljenj. Zveza Jug. Žen in Deklet v Clevelandu je že začela z resnim delom, ne oziraje se na trud in žrtve, in istotako je tudi iz nekaterih drugih mest slišati o gibanju za organiziranje ženstva. To gibanje pa se mora razširiti po vseh naših slovenskih naselbinah v Ameriki; vse jugoslovenske žene in dekleta morajo stopiti v narodne vrste.

Slovensko dekle, spomni se, kako velike so potrebe našega naroda v domovini; slovenska žena, pomisli, kako težka je borba za boljše bodočnost tvojih otrok! Vedi, da boče narod tudi tebe vprašal, koliko si doprinesla za svobodo domovine. Imej pred očmi, da zahteva sedanjí čas tudi od tebe dela in žrtev. Zgleduj se po zavednem ženstvu tujih narodov, ki se je organiziralo v podporo borcev, sledi zlasti svojim sestram v domovini, ki stoje v prvi vrsti narodne borbe.

Slovenke, pogumno in energično na delo! Vsaki se bo našlo primerno opravilo v Zvezi Jug. Žen in Deklet, katero bo lahko izvrševala brez velikih žrtev za dobrobit naroda. Česar ena sama ne more, izvršiti bomo vse skupaj v močni organizaciji.

Zaradi tega pozivljvam vse zavedne Slovenke in Jugoslovanke v Chicagu na shod, ki se bo vršil na Spominski dan (Memorial Day) dne 30. maja ob 10. uri dopoldne v slovenski cerkveni dvorani na So. Lincoln Str. in W. podružnice Zveze Jug. Žen in Deklet. Naj se nobena, ne izgovarja, 22nd Place, v svrhu ustanovitve da nima časa ali sredstev; — dolžnost nas vseh je, da sodelujemo v Zvezi Rdečega križa, in doprinesamo tudi žrtve na en ali drugi način. Slovenke v Ameriki ne smejo zaostati za svojimi sestrami v domovini, one so toliko bolj poklicane, da izpolnijo svojo narodno dolžnost. Sredstev in zmožnosti nam ne manjka, pokazati moramo samo odločno voljo in neupogljivo energijo.

Zavedajmo se, da moramo tudi slovenske žene v tujini storiti vse, kar je v naši moči, za doseg tega, kar je najbolj potrebno za obstoj našega naroda. Ako bomo to

IZPOLNILE, POTEM NAM BO TUDI TOLIKO SLAJŠA SVOBODA V NAŠI NEODVISNI IN ZEDINJENI NARODNI DRŽAVI.

Naprej za Zvezo Jug. žen in deklet v Ameriki!

Ohilkaška Slovenka.

IZ URADA SLOVENSKE AMERIKANSKE PATRIJOTIČNE ZVEZE, V ZAPADNI PENNSYLVANJI.

Cenjenim rojakom:— Slovenska Amerikanska Patrijotična Zveza povoljno napreduje. Iz pisem, ki prihajajo v urad tajnika, je razvidno, da se naši rojaki v Pittsburghu in naselbinah zelo zanimajo za novo vstanovljeno organizacijo in nekateri društva so si tudi že izbrala svoje zastopnike — podpredsednike v Centralni odbor. Zastopnike uvrstili v imenik glavnih odbornikov šele tedaj, ko se mi je od strani društva oficijelno sporočilo ime in naslov člana, katerega je društvo izbralo v ta namen. Do dne 15. t. m. sem prejel sledeča uradna naznanila: Društvo "Združeni Slovani" št. 56, S. D. P. Z. izbran John Simončič; društvo Marije Device št. 33. K. S. K. J. izbran Josip Pavlakovič; Kranjsko Slovenski Dom, izbran Josip Janež; društvo Marije Sedem Žalosti št. 50, K. S. K. J. izbran George Greguraš; vsi v Pittsburghu, Pa. Društvo št. 57 J. S. K. J. v Export, Pa., izbran Louis Supančič. — Nekatera društva mi niso še doposlala uradnih sporočil, radi tega mi tudi ni mogoče objaviti imena njih zastopnikov.

Obenem naj tudi omenim, da je društvo "Marije Sedem Žalosti" št. 50, K. S. K. J., pri seji dne 12. t. m. sklenilo kupiti za \$1,000.00 vojnovarčevalnih znamk, istotako je tudi članstvo pri društvu sv. Jožefa, K. S. K. J., v Pittsburghu sklenilo kupiti za \$1,000.00. Čast in slava članstvu teh društev, pokazalo je, da ljubi demokracijo in da je pripravljeno ob vsaki priliki pomagati svoji novi domovini. Iz poročil, ki sem jih prejel do 15. t. m., zamorem sklepati, da imamo do sedaj razprodanih približno za \$4,000 vojnovarčevalnih znamk. Ako vpoštevamo, da se Zveza šele vstanavlja in da bode trajalo najmanj še mesec dni predno krajevna društva izvolijo svoje zastopnike, je to izvrsten pričetek, in lahko vsak čas prejme svoj denar nazaj, ako dá 10 dni odpovedi na pristojnem pošttem uradu. Poleg tega pa ne smemo pozabiti, da stori vsaki neizmerno uslugo naši svobodni republiki s tem, da ji rosodi nekliko svojih prihrankov v času, ko ga vlada najbolj potrebuje. Mi moramo vsi po možnosti pomagati, ako hočemo tudi v bodoče biti svobodni. Vsaka vojnovarčevalna znamka, ki jo kupite, pomeni klobuto pruskemu militarizmu, in vsaki Liberty Bond, ki ste ga kupili, pomeni broc junkerski avtokraciji. Mi moramo storiti svojo dolžnost, kajti gre se i nam za kruh, kakor ostalim narodom, katere hoče nemški Mihel podjarmiti. Čimbolj bode mo podpirali našo vlado in našo armado, temprej bode mo v stanu zadati smrtni udarec pruski samopašnosti. Pomniti moramo, da je od te vojske odvisen tudi življenski obstoj slovenskega naroda. Ako kajzer zmaga je Slovenija uničena, ako Amerika zmaga je Slovenec prost. Nikarte torej dalje odlašati rojaki, ampak organizirajte se takoj in izvolite si svoje zastopnike, kakor smo vam že potom cirkularjev naznanili. Ako želi kdo imeti kako pojasnilo, naj ne odlašati pisati na tajnika Zveze, ki mu bode radevolje pojasnil, kar želi vedeti.

S patrijotičnim pozdravom, Slovenska Amerikanska Patrijotična Zveza, Anton Zbašnik, tajnik. 102 Bakewell Bdg. Pittsburgh, Pa.

Nepremišljeni ljudje ravnajo, kot bi imeli pogodbo z visoko starostjo, pa jih lahko smrt pokliče k sebi vsako minuto.

Mož, ki izgovarja vedno o pravem času besedi "da", ali "ne," je najboljši slovnica vsakdanjega življenja.

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.

Telefon 1048

od ustanovitve do 1. maja 1918 skupna izplačana podpora
\$1,369,010.32

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Schneller, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
I. Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
II. Podpredsednik: Math Jerman, 321 Palm St., Pueblo, Colo.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Francis J. Ažbe, 620-10 St., Waukegan, Ill.
Pooblaščenec: Ralph F. Kompare, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Josip Dunda, 704 North Raynor Ave., Joliet, Ill.
Martin Nemanich, 1900 W. 22 St., Chicago, Ill.
Math Kostainsek, 302 No. 3rd Ave. West; Pittsburgh, Minn.
John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
Frank Frančič, 420 - 4. Ave., Milwaukee, Wis.

POBOTNI ODBOR:

Mihael J. Kraker, 614 E. 3rd St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2112 W. 23rd St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Anton Burgar, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Joseph Russ, 6517 Bonna Ave., N. E., Cleveland, Ohio.
Frank Plemel, Boek Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill. Telefon Canal 2487.
Vsa pisma in denarne zadeve, tikajote se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

URADNO NAZGANILO.

NAZGANILO ASEŠ. ŠTEV. 6-18, ZA MESEC JUNIJ 1918.
IMENA UMRLIH ČLANOV IN ČLANIC.

- 516 SIMON JESENEŠEK, star 56 let, član dr. sv. Družine 5, La Salle, Ill., umrl 25. aprila 1918. Vzrok smrti: Vnetje želodca in črev. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 1. nov. 1896. R. 34.
- 3888 ANA VLAHOVIČ, stara 39 let, članica dr. sv. Roka 15, Allegheny, Pa., umrla 1. maja 1918. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovana za \$1000.000 Pristopila k Jednoti 24. dec. 1901. R. 29.
- 989 MARY VOLF, stara 45 let, članica dr. sv. Vida 25, Cleveland, O., umrla 29. aprila 1918. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovana za \$500.00. Pristopila k Jednoti 1. jan. 1901. R. 27.
- 3074 IVANA LUKETIČ, stara 42 let, članica dr. Vit. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., umrla 6. maja 1918. Vzrok smrti: Jetika. Zavarovana za \$1000.00. Pristopila k Jednoti 7. marca 1907. R. 29.
- 16564 MIHAEL KASUNIČ, star 33 let, član dr. Marije Sedem Žalosti 50, Allegheny, Pa., umrl 3. maja 1918. Vzrok smrti: Jetika. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 10. julija 1910. R. 24.
- 5525 JELA ZADREVEC, stara 29 let, članica dr. Vit. sv. Mihaela 61, Youngstown, Ohio, umrla 31. marca 1918. Vzrok smrti: Izkrvavljenje možgan. Zavarovana za \$1000.00. Pristopila k Jednoti 19. januarja 1913. R. 23.
- 9803 MAKŠ HANŽIČ, star 30 let, član dr. Marija Zdravje Bolnikov 94, Sublet, Wyo., umrl 16. aprila 1918. Vzrok smrti: Vodenica. Zavarovan za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 23. junija 1906. R. 18.
- 4085 MARY ŠKRBEČ, stara 29 let, članica dr. sv. Ane 120, Forest City, Pa., umrla 9. maja 1918. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovana za \$500.00. Pristopila k Jednoti 16. maja 1909. R. 19.
- 5045 MARY VALENTINČIČ, stara 28 let, članica dr. Kraljice Majnika 157, Sheboygan, Wis., umrla 5. maja 1918. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovana za \$500.00. Pristopila k Jednoti 10. septembra 1911. R. 22.

IMENA POŠKODOVANIH IN OPERIRANIH ČLANOV IN ČLANIC

- 5496 ANTON MEHLIN, član društva sv. Štefana 1, Chicago, Ill., operiran 27. aprila 1918. Opravičen do podpore \$50.00.
- 21559 FRANK STRUNA, član dr. sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., operiran 26. marca 1918. Opravičen do podpore \$50.00.
- 210 FRANK PLEŠE, član dr. sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., operiran 13. marca 1918. Opravičen do podpore \$50.00.
- 2822 ANNA ROGINA, članica društva sv. Frančiška Sal. 29, Joliet, Ill., operirana 9. aprila 1918. Opravičena do podpore \$50.00.
- 1735 FERDINAND KUMP, član dr. Jezus Dobri Pastir 32, Enumclaw, Wash., operiran 12. febr. 1918. Opravičen do podpore \$50.00.
- 16564 MIHAEL KASUNIČ, član dr. Marije Sedem ažiosti 50, Allegheny, Pa., operiran 4. marca 1918. Opravičen do podpore \$50.00.
- 6255 IVANA PETERKA, članica dr. Marije Vnebovzete 77, Forest City, Pa., operirana 26. marca 1918. Opravičena do podpore \$50.00.
- 19247 IGNAC RADOČAJ, član dr. sv. Petra in Pavla 89, Etna, Pa., operiran 25. marca 1918. Opravičen do podpore \$50.00.
- 19131 FRANK GLAZAR, član dr. sv. Cirila in Metoda 144, Sheboygan, Wis., operiran 6. dec. 1917. Opravičen do podpore \$50.00.

JOSIP ZALAR, glavni tajnik.

Glavni urad, 23. maja 1918.

Mladinski oddelek.

Zaporedna številka smrtnega slučaja 24.

- 2457 KAROLINA JERAJ, stara 5 let, devet mesecev in šest dni, članica društva sv. Janeza Krstnika 11, Aurora, Ill. Umrla 21. aprila 1918. Vzrok smrti: Pljučnica. Pristopila v Mladinski Oddelek 6. maja 1917. Opravičena do \$100.00 za pogrebne stroške, katera vsota je bila pok. starišem 2. maja 1918 nakazana v izplačilo.
- Zaporedna številka smrtnega slučaja 25.
- 2078 KAROL REVEN, star 15 let in 7 mesecev, član dr. Marije Device 33, Pittsburgh, Pa., umrl 5. aprila 1918. Vzrok smrti: Srčna bolezen. Pristopil v Mladinski Oddelek 4. febr. 1917. Opravičen do \$100.00 za pogrebne stroške, katera vsota je bila pok. starišem nakazana 2. maja 1918. Zaporedna številka smrtnega slučaja 26.
- 2921 ANNIE DOLENC, stara 2 leti in 1 mesec, članica dr. sv. Srca Marije 86, Rock Springs, Wyo., umrla 11. aprila 1918. Vzrok smrti: Jetično omrežje črev. Pristopila v Mladinski Oddelek 18. septembra 1917. Opravičena do \$100.00 za pogrebne stroške, katera vsota je bila pok. starišem nakazana 2. maja 1918. Zaporedna številka smrtnega slučaja 27.

- 1823 STANISLAV FR. VERTANČIČ, star 3 leta, 4 mesece in 24 dni, član dr. sv. Jožefa 21, Federal, Pa., umrl 18. aprila 1918. Vzrok smrti: Zabusanost črev. Pristopil v Mladinski Oddelek 18. avgusta 1916. Opravičen do \$100.00 za pogrebne stroške, katera vsota je bila pok. starišem nakazana 7. maja 1918. Zaporedna številka smrtnega slučaja 28.
- 1670 JOHN BOSILJEVEČ, star 6 let, 9 mesecev in 20 dni, član dr. sv. Mihaela 163, Pittsburgh, Pa., umrl 8. aprila 1918. Vzrok smrti: Jetično vnetje možgan. Pristopil v Mladinski Oddelek 11. septembra 1916. Opravičen do \$100.00 za pogrebne stroške, katera vsota je bila pok. starišem nakazana 7. maja 1918. Zaporedna številka smrtnega slučaja 29.
- 633 FRANČIŠKA TAUCHAR, stara 11 let, 7 mesecev in 16 dni, članica dr. sv. Srca Marije 86, Rock Springs, Wyo., umrla 1. maja 1918. Vzrok smrti: Obistna bolezen. Pristopila v Mladinski Oddelek 1. junija 1916. Opravičena do \$100.00 za pogrebne stroške, katera vsota je bila pok. starišem nakazana 11. maja 1918.

JOSIP ZALAR, glavni tajnik.

Glavni urad, 23. maja 1918.

NOVO DRUŠTVO SPREJETO.

Novoustanovljeno društvo Presvetege Srca Jezusovega 166, So. Chicago, Illinois, sprejeto v K. S. K. Jednoto 20. maja 1918. Imena članov in članice so:

- 22708 Toma Peterlič, roj. 1897, zav. za \$1000.00, R. 21.
- 22709 Frank Grahovac, roj. 1896, zav. za \$1000.00, R. 22.
- 22710 Andrija Grahovac, roj. 1896, zav. za \$1000.00, R. 22.
- 22711 Nikola Peterlič, roj. 1895, zav. za \$1000.00, R. 23.
- 22712 Mike Pleša, roj. 1895, zav. za \$1000.00, R. 23.
- 22713 Štefan Brajkovič, roj. 1894, zav. za \$1000.00, R. 24.
- 22714 Ilija Grahovac, roj. 1892, zav. za \$1000.00, R. 26.
- 22715 Ivan Pleša, roj. 1891, zav. za \$1000.00, R. 27.
- 22716 Ivan Jerbic, roj. 1892, zav. za \$1000.00, R. 26.
- 22717 Mike Butorac, roj. 1891, zav. za \$500.00, R. 27.
- 22718 Josip Pleša, roj. 1891, zav. za \$1000.00, R. 27.
- 22719 Ilija Pleša, roj. 1889, zav. za \$1000.00, R. 29.
- 22720 Nikola Grahovac, roj. 1889, zav. za \$1000.00, R. 28.
- 22721 Luka Pleša, roj. 1888, zav. za \$1000.00, R. 30.
- 22722 Nick Pleša, roj. 1887, zav. za \$1000.00, R. 31.
- 22723 Thomas Jergovič, roj. 1886, zav. za \$1000.00, R. 31.
- 22724 Ivan Ladešič, roj. 1885, zav. za \$1000.00, R. 33.
- 22725 Josip Ladešič, roj. 1884, zav. za \$1000.00, R. 34.
- 22726 Stipe Pleša, roj. 1882, zav. za \$1000.00, R. 35.
- 22727 Luka Grahovac, roj. 1881, zav. za \$1000.00, R. 36.
- 22728 Ivan Grahovac, roj. 1881, zav. za \$1000.00, R. 37.
- 22729 Ilija Pleša, roj. 1881, zav. za \$1000.00, R. 37.
- 22730 Andrew Jergovič, roj. 1880, zav. za \$1000.00, R. 38.
- 22731 Tome Peterlič, roj. 1878, zav. za \$1000.00, R. 40.
- 22732 Ilija Pleša, roj. 1877, zav. za \$1000.00, R. 41.
- 8549 Mary Pleša, roj. 1893, zav. za \$1000.00, R. 24.
- 8550 Marta Ladešič, roj. 1890, zav. za \$1000.00, R. 28.

Društvo šteje 27 članov in članice.
Joliet, Ill., 20. maja 1918.

JOSIP ZALAR, glavni tajnik.

PROŠNJA.

Pri zadnji konvenciji se je določilo, da se ne tiska novih pravil v popolnem obsegu, marveč, da se izda v posebni knjižici le premenbe in dostavke k pravilom, kar se je tudi zgodilo. V zalogi smo imeli še precejšnje število originalnih pravilnih knjižic in vsled tega je bil sklep zadnje konvencije popolnoma na mestu, ker se ni mislilo, da bodo zaloga pravilnih knjižic postala do prihodnjega glavnega zborovanja. Zgodilo pa se je ravno nasprotno. Pravilne knjižice so domačega pošle in treba bodo naročiti nove. Prej pa ko se podamo v nove tiskovne stroške, prosim vsa ona krajevna društva, ki imajo na rokah večje število originalnih pravilnih knjižic, tiskanih in izdanih l. 1914, da bi jih blagovolila poslati na glavni urad Jednote. Po XII. konvenciji vršiči se v Milwaukee, je bilo na vsako društvo poslano gotovo število pravilnih knjižic več nego jih je istočasno potrebovalo. Vsled tega sklepam, da imajo nekatera društva tudi sedaj na rokah več pravil kakor jih rabijo. In da se prihrani kolikor največ mogoče denarja pri tiskovinah, radi tega apeliram na vsa društva, ki imajo več kot potrebno število teh pravil na rokah, da mi iste vrnejo. Pravila naj se pošljejo po ekspresni družbi tako, da bodo stroški plačani od strani glavnega urada.

Upam, da bodo cenjeni uradniki (ice) krajevnih društev to vpoštevali(e) in pomagali s tem prihraniti kolikor največ mogoče denarja Jednoti, dobro vedoč, da tiskovina danes stane jako veliko denarja.

Z bratskim pozdravom sem Vam vdani sobrat,

Josip Zalar, gl. tajnik.

Joliet, Ill., 24. maja 1918.

Večkrat dobim poročilo, da se je vrnil od vojakov eden ali drugi izmed naših članov. Po pregledu imenika, v katerem so označeni člani-vojaki, pronajdem, da veliko takih članov ni bilo naznanjenih od strani društva, da so bili poklicani v vojaško službo. Iz tega sklepam, da je še veliko število članov Jednote v vojaški službi, kojih imena niso bila naznanjena na glavni urad. Radi tega se uradnim potom prosim in opozarja vse društvene tajnike, ki do danes še niso naznanili imena onih članov, ki so v dejanski službi, da to kmalu storijo. Vsakteremu se znan, da člani-vojaki ne plačajo poškodninskega asesment, ter vsled tega tudi niso opravičeni do operacijskih in poškodninskih podpor. V sled tega je neobhodno potrebno, da se zna za vse člane, ki so v vojaški službi, da je mogoče za nje odšteti poškodninski asesment. Nikakor ni dovolj, da samo društvo zna za člane, ki so pri vojakih, marveč treba je in na vsak način mora tudi glavni urad Jednote znati o tem. In ker se od dne do dne kliče vojake pod zastavo, in ker je med temi tudi marsikateri član K. S. K. Jednote, zaradi tega je potreba, da društveni tajniki takoj naznanijo ime vsakterega člana, ki je poklican v vojaški stan. Društva, ki ne bodo tega storila, naj posledice sama sebi pripišejo. Cenjeni tajniki prosim, vpošteвайте to!

Z bratskim pozdravom sem udani Vam

JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

Novice iz stare domovine.

ZBOR ZAUPNIKOV NARODNE STRANKE V CELJU.

(Slovenski Narod, 6. II.) Dopis iz Celja: — Zelezo je vroče in kovani so na delu. Vse silnejše se manifestira nezumljiva volja slovenskega naroda, da doseže državno neodvisnost. Zlasti na Slovenskem Štajerskem. Iz raznih krajev prihajajo poročila, kako se je razširila narodna zavest do zadnje kmetske kočje. Danes je na zboru zaupnikov Narodne Stranke izpregovorilo tudi središče političnega življenja na Sloven-

skem Štajerskem. Ob veliki udelebi zaupnikov iz vseh krajev se je zbor navdušeno in soglasno izrazil popolnoma soglasno z vseuni ukrepi mariborskega zbora, zlasti kar se tiče naše odločne zahteve po samostojni državi in skupnega delovanja vseh jugoslovanskih strank v obliki Narodnega Odbora ali Narodnega Sveta.

Prvi je govoril dr. Vekoslav Kukovec o političnem stanju in o jugoslovanskem vprašanju. Povdarjal je, kakšen glad in beda vlada v centralnih državah. Zma-

ga demokracije bo istotako značaja naših pravičnih zahtev." Nato je govoril o samoodločevanju narodov. "Ta biljka je vzklila na istem polju, kakor demokracija. Kedor zahteva vlado naroda, ta mora biti tudi za samoodločevanje naroda. To geslo je prodrl v vse dele sveta, samo Nemci in Madjari se ga boje. Gibanje za samoodločevanje pri Slovencih se ne da več zaustaviti." Navajal je dalje težko preganjanje Štajerskih Slovencev za časa vojne. "Ravno to preganjanje pa je povzročilo, da je geslo o samoodločevanju naroda padlo na tako plodovita tla pri Slovencih." Pozivlja celokupen narod, da vstaja. "Vse naše misli morajo biti prežete z živim, čvrstim prepričanjem, da je napočila svetla zarja osvobođenja Slovencev. Hrvatov in Srbov." Vseso pa so potrebne še velike borbe: zrela jabolka nam ne bodo padla sama v usta. Svoboda, darovana brez borbe, bi ne imela prave vrednosti."

"Slovensko politično življenje je nastopilo tako pot, da se nam celi svet čudi. Nasprotnike, ki so prej mislili, da je vse to le sama fraza, je prevzel strah. Ta strah je barometer, da Jugoslovanstvo prihaja. Naše geslo je: brez-pogojno zedinjenje našega troimnega naroda."

Govoril je nato o jugoslovanski demokratski stranki in zaključil s pozivom na energično delo. "Vsak Vaš korak v tem oziru je kamen za zgradbo jugoslovanske države."

Govorili so tudi dr. Kalan, dr. Josip Sernee, Ivan Rebek, Arnim Gradišnik, Mikuš, Josip Smertnik in dr. Božič.

Zborovanje je zaključil dr. Kukovec z besedami: "Srčno me vesel, da se je pričel naš narod tako gibati. Ponosen sem zaradi južnostajerskih Slovencev. Na Kranjskem se čudijo, kaj vse se dogaja pri nas na Štajerskem. Navdušeni kakor vedno, podpirajte borbo za veliko idejo." (24 vrst konfisciranih.)

S PREPOVEDANEGA ZBORA SLOVENSКИH KMETOV V CELJU.

(Slovenski Gospodar, 7. II.) "Občni zbor Slovenske Kmetke Zveze v Celju dne 4. II. je prepovedal mestni svet celjski. S to prepovedjo je ta urad naravnost razžalil slovenski kmetijski narod. Trdil je, da se je treba bati vsled prihoda slovenskih kmetov nemirov. Odbor Slov. Kmetke Zveze je brzojavno protestiral proti tej prepovedi pri cesarskem namestniku v Gradeu in pri ministru za notranja dela. Toda grof Clay in minister Toggenburg sta potrdila odlok celjskega magistrata.

Zgodaj zjutraj so bile celjske ulice polne naših somišljenikov in somišljenice. Čeprav pa so bili kmetski silno ogorčeni zaradi prepovedi, je vendar vladal mir in nikdo ni razžalil niti lasu na glavi celjskih Nemcev.

Policija je imela od župana Jabornega nalogo, da razprši narod. Ravno v trenutku, ko je poslanec Pišek povedal narodu, da je shod zabranjen, se je prerinilo pet policajev v bližino Piška. Eden njih se je postavil pred poslance in mu rekel, da je prepovedano govoriti in da bo policija razgnala narod.

Poslanec Pišek je zaklical s povzdignjenim glasom: "Mi smo mirni, a vi prihajate s silo. Vemo, da imate v bližini skrito četo vojakov z nabitimi puškami. Ostali bomo mirni, toda da bi policija razganjala in tirala ljudi, ki vas hranijo, tega ne bomo dopustili." Tedaj se je obrnil k narodu in rekel: "Bodimo mirni!" Ako nam danes ne dovolijo, da bi zborovali, bomo prišli drugikrat, ali tedaj nas bo kot lista in trave." Na njegove besede je odgovoril narod z burnim "Živijo!" Tedaj se je policaj zopet postavil pred poslance in mu zagrozil, da ga bo aretiral. Pišek pa mu je mirno odgovoril: "Samo zaprite me, ako imate korajžlo!" Takoj je izgubil policaj ves pogum, da bi vzdignil svojo roko nad poslance, kajti videl je, kako se dvigajo pesti naših mož in mladeničev. Samo voditeljem, ki so mirili narod, se je zahvaliti, da se ni pripetilo kaj drugega.

Tedaj se je pojavil sam mestni župan advokat dr. Jabornegg s šefom občinskega urada dr. Ambrosehitzem. Jabornegg je ukazal policajem, da razženejo narod in zagrozil je tudi poslancu Pišku. Ta pa ga je vprašal: "Kedo ste

Vit S kom imam čast?" Dobil je nemški odgovor! "Jaz sem mestni župan dr. Jabornegg." Ta koj pa mu je na ušesa zadonel silen glas naroda: "Govorite slovenski, vsaj ste sin slovenske matere." Jabornegg se je podal: začel je govoriti slovenski in prošil narod, da se razide. Naenkrat je postal uradni jezik celjskega župana slovenski. Ljudje so mu začeli ploskati in čuli so se klici: "Živijo župan dr. Javornik!" Vi boste prvi župan našega Celja v bodoči Jugoslaviji!" (Buren smeh) Tedaj pa je dr. Jabornegg naenkrat izginil.

Narodne mase se nikakor niso hotele raziti. Prijavila se je cela vrsta govornikov, ne samo na dvorišču in v sobah hotela, temveč tudi na ulici. Reči smemo, da se je obdrževal velikanski zbor. Policija je bila brez moči, narod se je cel popoldan gibal.

Tedaj je ustal poslanec Pišek in, razloživši narodu, zakaj je shod prepovedan, rekel: "Slovenski narod! Skoro bo prišel čas, ko nam ne bo nihče več prepovedoval zborov v slovenskem Celju. Zapanomte si dobro one, ki nam danes odrekajo našo pravico. Bodimo vstrajni, složni in dobili bomo našo Jugoslavijo!" Navdušeneje, ki je nastalo po teh besedah, se ne da popisati. Kmetje so dvignili poslance Piška na ramena in ga nosili sredi med narodom. Tedaj je zaorila silna pesem: Hej Slovani. Slišali smo, kako je župan Jabornegg zaukazal policajem, da izpraznijo hotel, toda de tega ni prišlo: Župan in policija sta se pravočasno premislila, kaj takega poskusiti.

Celjski Nemci niso dosegli svojega cilja. Mi smo odšli kot zmagovalci. Navdušenje našega naroda za Jugoslavijo in za naše narodne poslance je bilo tako silno, da še nismo videli kaj takega. Prepovedali so nam shod v dvorani, a narod je sam držal več zborovanj pod milim nebom in na celjskih ulicah. Clady in dunajska vlada sta spet dobila po nosu.

PREGANJANJE SLOVENCEV.

Slovenski listi v stari domovini prinašajo celo vrsto obširnih interpelacij o preganjanju jugoslovanskega prebivalstva za časa vojne. Interpelacije je predložil Jugoslovanski klub celokupnemu ministru ali posameznim ministrom.

KAKO SO PREGANJALI DJAKE V NOVEM MESTU.

Pod tem naslovom objavlja Slovenski Narod 9. februarja besedilo ene te interpelacije. Po tej interpelaciji je neki dijak, Mazanec po imenu in Nemeč po rodu, denunciral iz nacionalne mržnje svoje slovenske tovariše, gimnazijec v Novem Mestu, "katere je domobranska sodnija v Ljubljani obsodila brez pravih dokazov na več tednov zapore, ker so se izrazili sovražno o državi. Vsled tega so bili dijaki tudi iz šole izključeni." Častnik, ki je vodil razpravo, je rekel v svojem poročilu, da je prebivalstvo Novega Mesta antidinastično in sovražno in da so dijaki prijatelji Srbov." Obsodba je bila izrečena brez pric in dokazov.

GONJA PROTI GORIŠKIM SLOVENCEM.

Slovenski Narod od 9. februarja objavlja interpelacijo dr. Koroseca, Fona in tovarišev zaradi preganjanja goriških Slovencev. "Začetkom svetovne vojne so vršili v Gorici državno oblast podpolkovnik Vojnovich, kapitan Scholz in policijski višji komisar dr. Cassapiccola. Ta trojica je započela takoj gonjo proti goriškim Slovincem. Sestavili so proskripcijsko listo ter dali zapreti kakih 250 oseb iz goriškega, toliminskega in trziškega okraja kot največje zločince ter so jih dali zapreti v goriško trdnjavo. Med temi izbranimi žrtvami so bili sodnik dr. Alojzij Gradnik, advokat dr. Hinko Puc, podpredsednik deželne zbornice dr. Alojzij Franko, tovarnar Andrej Jakil, nadučitelj Križman iz Dornberga, učitelj Muznik, advokatski kandidat dr. Gregor Žrjav, itd."

Interpelacija opisuje, kako je dal Cassapiccola takoj po sarajevskem atentatu izvršiti hišne preiskave pri slovenskih družinah, kako je obožlil "srbofilstva svoje ga lastnega šefa namestniškega svetnika Reberka, nadškofa dr. Sedeja, predsednika okrožne sodnije Cazzafuro in državnega obtožitelja Jegliča. Istotako je imel tudi podpolkovnik Vojnovich že

prej žikano idejo, da je videl med Italijani in Slovenci same špijone.

30. julija 1914 je bil dr. A. Gradnik prijet od Vojnovih in poročnika Najeda v trenotku, ko je vršil svojo službo kot preiskovalni sodnik. Pri belem dnevu so peljali sodnika v odprtem vozu skozi Gorico v goriško trdnjavo, kjer se je že nahajala cela množica tovaršev v trpljenju. Takoj nato so dovedli tudi njegovega brata, učitelja Rajka Gradnika in pozneje njiju očeta gostilničarja Josipa Gradnika. Nihče ni vedel, zakaj je bil prijet. Dve noči je moral spati sodnik na golih tleh. Povsod so stale številne straže z nasajenimi bajonetmi, celo pri opravljanju potrebe. Žrtve so imenovali "zarobljenike" in jih pomešali s pravimi zločinci. Med njimi se je nahajal tudi neki mož, katerega je bil ravno dr. Gradnik, njegov oče, dr. Puc. A. Gabršček, mešar Urbančič iz Gorice, učitelj Muznik iz Trente, Josip Sfiligoj, župan v Biljanah, občinski tajnik Kozlin iz Biljan, njegov brat, in drugi odpeljani pod spremstvom 30 vojakov v poslopje okrožne sodnice. Na čelu je korakal častnik z golo sabljo, za njim pa vojaki z nabitiimi puškami in nasajenimi bajonetmi. Poulična druhal, ki je bila nalašč za to najeta, je kričala: Abbasso i sciavi, abbasso i serbi!

(Doli s Slovenci, doli s Srbi!) Vojnoviču so se zdeli ti možje tako nevarni, da je postavil pred celico vsakega po enega vojaka z golim bajonetom in ukazal vojaku, da se ne sme niti ganiti od svojega ujetnika.

In česa so bili obtoženi ti Slovenci? Denuciacij Schupp je rekel, da so bili v društvu Sokol v Biljanah državni veleizdajniški govornik in prepelane veleizdajalske pesmi. V naslednjem navajamo ta famozni dokument denuciacij Schuppa tako, kakor se glasi: "Propaganda za Veliko Srbijo. — C. kr. domobranskega poveljstva postaja v Gorici: Od zanesljivega človeka sem izvedel sledeče: Župan Josip Sfiligoj, njegov sin Viljem, poštar v Dobrovem, občinski tajnik v Biljanah Izidor Kozlin, njegov brat učitelj glazbe, gostilničar A. Mavrič (navaja še druga imena) vrše propagando za Veliko Srbijo že od leta 1908 dalje v velikem obsegu ter so vneti pristaši "Sokolskega društva." Istotako tudi dr. Puc in Andrej Gabršček v Gorici. Vse te osebe so zelo nevarne za državo in sumljive špijonaže."

Poštni urad v Dobrovem so zelo pogosto uporabljali kot klubski lokal. Tu so se vršila s poštnim ekspedijem, občinskim tajnikom Kozlinom, njegovim bratom, županom Sfiligojem in bivšim učiteljem Turkom, ki je pred poldrugim letom desertiral v Srbijo, posvetovanja o Veliki Srbiji.

Na teh sestankih so pri čitanju listov Jutro in Dan pogosto klicali: Živela Srbija! Naš je Carigrad! Dunaj nam nič mar! Jugoslovani bodo kmalu pokazali, kaj zmorejmo! ... Poštni ekspedijer, Sfiligoj in drugi si dopisujejo z bivšim učiteljem Turkom, ki je sedaj v Belgradu.

Učitelj Muznik, rodom iz Boveca, služec sedaj v Trentu, je bival od 1900 do 1911 v Žagi in se živo zanimal za propagando za Veliko Srbijo. Pogosto sem na lastna ušesa slišal, kako je Muznik govoril: Srbija mora biti velika. Srbi so naši bratje. Jugoslovani bodo kmalu pokazali, kaj zmorejmo. Jugoslovanska meja, to je, Velika Srbija, bo šla do Soče. Muznik je ponovno v kavarni Marije Brazove in pri županu Mojsiju Žagorju vsliknil: Živela Srbija, živela naša (!)!

Že tedaj sem sumil, da vrši učitelj Muznik propagando za Veliko Srbijo. ... Danes sem pripravljen vse to s prisego potrditi. Moj zaupnik mi je rekel, da se na Primorskem vsi učitelji, izvzemi nekatere, katere more najeti po imenih, že od leta 1908 zabijajo in pečajo s propagando za Veliko Srbijo ter so verni pristaši A. Gabrška in dr. Puce iz Gorice. — Joseph Schupp, c. kr. finančne straže višji respicijent."

"Kot nagrado za to denuciacijo, tako se glasi dalje v interpelaciji, je dobil Schupp čin komandirja finančne straže, in tako je dosežen cilj e, kr. vlade: uradni ki vedo, na kateri način se more Avstriji najlažje avanzirati.

Njegova žrtva pa so bile dati čas državi v zagoru na podlagi denuciacij, ki se je pomeje izkazala neosnovanim. Interpelanti zahtevajo, da se Schupp, Voinovič, Scholz in Casapicoia kaznujejo, žrtvam pa da se plača odškodnina."

GONJE V ISTRI.

"Slovenc." 11. II. "Interpelacija dr. Korošca in tovarišev ministrskemu predsedniku in notranjemu ministru:

Začetkom vojne 1. 1914 je bilo neke noči prijetih nad 500 hrvatskih in slovenskih posestnikov, najemnikov, učiteljev, duhovnov ter so bili težko okovani in trpinčeni odpeljani v tržaške vojaške zapore, kjer so bili izpostavljeni najnižjemu zapostavljanju in najhujšemu pomanjkanju. 12. avgusta 1914 je bilo nad 1000 rakih ujetnikov odpeljanih iz Trsta v Rihemberk na Goriškem, kjer so jih natlačili v slabe, nezdrave prostore; tu so morali več dni spati na golih tleh brez odej in brez primerne hrane.

Vojaško spremstvo je zlasti z izobraženimi osebami postopalo nad vse surovo. Tudi ženske vseh slojev so skupno z moškimi prepeljali. Nobeden teh nesrečnikov ni poznal vzroka, zakaj so ga zaprti. Nепrestano so jim grozili s smrtjo. Nenadoma so tabor za internirance v Rihemberku razpustili in odgnali ujetnike na ljubljanski grad. Črez več mesecev so večino interniranih izpustili, ne da bi bili niti enkrat zaslišani. V interpelaciji se trdi, da so šele naknadno, ko so bili ljudje že zaprti, iskali materijal za obtožbo.

IZJAVE SLOVENSkih OBČIN.

(Slovenski Narod, 7. II.) "Na seji dne 3. II. se je odbor občine Sromlje pri Brežicah soglasno izrazil za Jugoslavijo in za majsko deklaracijo. Živela Jugoslavija in njeni vodje! Zemlja naj pogrezne odpadnike!"

"Županstvo občine Dornberg na Goriškem nam javlja, da je poslalo Jug. klubu naslednje pismo: Čast nam je javiti, da je imel naš odbor 28. I. slavnostno sejo, na kateri se je razpravljalo o deklaraciji od 30. maja 1917. Vsi navzoči so navdušeno pozdravljali največjo misel, kolikor se jih je še kedaj porodilo na slovenskem jugu, to je, deklaracija od 30. maja 1917, in svečano prisegamo, da se mi ne bomo nikoli odpovedali in da smo pripravljene živeti in umreti zanjo ter žrtvovati vse, kar imamo. Odločno, nezlomljivo naprej, zastava Slave!"

V isti številki je priobčena izjava občine Zabukovje. V številkah Slovenca in Slovenskega Naroda od 7. do 12. februarja so priobčene izjave naslednjih občin: Medvođe, Sv. Ana, Prečna, Kopriva, Gaberje na Vipavskem, Podmelec na Goriškem; dalje izjava katoliškega društva v Orlovu, prebivalstva Straže pri Cerknem na Goriškem, Strahinja pri Kranju in goriških beguncev iz Pevne in Vrtojbe. Za majsko deklaracijo se je izrazilo tudi pevsko društvo Sava na Savi pri Jesenicah.

IZJAVE ŽEN IN DEKLET.

Slovenski Narod od 7. II. piše: "Podpisane žene in dekleta iz Kostanjevice na Dolenskem se z navdušenjem pridružujemo gibanju za mir in majski deklaraciji Jugoslovanskega kluba za neodvisno Jugoslavijo. Naj izide Evropi skoro evropski mir, Jugoslovonom pa solnce svobode v samostojni državi." — 984 podpisov.

"Slovenske žene in dekleta iz Knežaka izražamo svojo navdušeno soglasnost z majsko deklaracijo. — 360 podpisov."

V isti številki so navedene izjave žen in deklet iz sledečih krajev: Devica Marija v Polju, 697 podpisov, Vir pri Domžalah, 207, Velike Lašče, 70, Prekopa in Gruče, 129, Dragatuš, 121, Zreče, 261, Šmarje pri Jelšah, 281, Konjice, 161, Herpelje—Kozina v Istri, 218 podpisov.

"462 Krščank in Leskovčank se navdušeno pridružuje deklaraciji z vslikom! Živela svobodna Jugoslavija!"

"Slovenske narodne žene in dekleta se navdušeno pridružujejo majski deklaraciji in pozdravljajo politiko Jug. kluba, ki naj nas dovede do zaželenega cilja: svobodne Jugoslavije. — 497 podpisov."

"Iz Gornje Radgone na Štajerskem: Jugoslovanska misel prodi-

ra tudi pri nas. V Gornji Radgoni in v mestu Radgoni je dosegal nabranik že nad 200 podpisov za deklaracijo. Občine Ivanjci, Plitvički Vrh in Mele podpisujejo posebej. Tudi prekomurskim Slovcem (na Ogrskem) so bili poslani letaki z izjavo in že pred 14-dni dnevi so imele okoli sto podpisov. Narod naj odloči se sam o sebi. Na Delo!"

Slične izjave so podale tudi žene in dekleta iz Šiške pri Ljubljani (585 podpisov), iz Bresta pri Ljubljani (90), Dol. Golo, Gor. Golo, Škrilje, Klada, Selnik, Suša (vse v občini Zelmlje) (190), Matenja vas pri Postojni (88), Grobišče (19), Rakitnik pri Postojni (67), Prestranek (18), Velika Nedelja na Štajerskem (521), v ormoškem okraju: Hum (100), Kog, Vitan, Vodrance in Jastrebec (295), Kotmeravas na Koroškem (80), Žeje na Krasu (41), občina Mozirje na Štajerskem in kolonija goriških beguncev v Mozirju in M. Nazaretu (skupno nad 700 podpisov).

(Slovenec, 7. II.) "Žene in dekleta trnovske župnije na Notrainskem (občine Trnovo, Ilirska Bistrica, Jablanica in del Knežaka) se z vsem navdušenjem izražajo za Jugoslavijo, se hvaležno zahvaljujemo presvetlemu kneznadškofu za njegovo mudro in domoljubno držanje in prosijo klub, da se z vsemi silami trudi za čin skorajšnji mir. — 2172 podpisov."

V istem listu so objavljene izjave žen in deklet iz Kače pri Slavini (125 podpisov), Preske (445) in Dolenje Podgore (61), občine Dragatuš in Tančagora (223), kateri izjavi so dajali tudi možje in mladeniči 139 svojih podpisov.

Slovenec objavlja 9. II. izjavo žen in deklet: Trebnje (1273 podpisov in 527-kron za Krekov spomenik) Skopo na Krasu (175 podpisov) Črni Vrh nad Idrijo (1008), Črnuče, 325 in Grobišče 19 popisov. II. II. pa so bile objavljene izjave: Sv. Križ pri Kostanjevci, 850, Preoslje pri Kranju, 660, Semeč, 515, Rateče pri Beli Peči, 240, in novih 530 podpisov žen in deklet iz Device Marije v Polju (skupaj 1220 podpisov).

"Ali je še kak človek, med nami, katerega ne bi ganili dogodki na raznih bojiščih? En glas se čuje na vseh straneh: naj bo svobodno tudi naše pleme! Z veselimi srei in z največjim navdušenjem se pridružujemo tudi žene in dekleta iz Spodnjega Bittnja deklaraciji in pošljamo 127 podpisov Jug. klubu."

Ista številka prinaša izjave, žen in deklet iz: Vrtovin, 220 podpisov, Beram v Istri, 228, Šmihela pri Žužemberku, 235, Poljan in delov občine Trata in Javorje 939 podpisov. V tej zadnji izjavi se glasi med drugim: "Dovolj dolgo smo bili sluge Nemcev, in Madžarov. Naši otroci morajo vedeti, zakaj so jim umirali očetje in bratje. Pozdravljen in blagoslovljen bo oči, ki bo prinesel mir. Miru ne bo rodila sila, temveč pravica in ljubezen. Naši otroci ne smejo nikoli doživeti take strahote. Po vojni naj se odpravi nepotrebna vojska. Razumni ljudje se morajo sporazumeti bpež krvi in vojne."

SLOVENSki DELAVCI ZA JUGOSLAVIJO.

Slovenec objavlja 9. II. poročilo o shodu delavcev in delavk, ki se je vršil 3. II. v Kranju. Govorila sta A. Pestotnik in A. Komlanec, prvi o delavkem položaju, drugi o organizaciji delavstva. Sprejete so bile resolucije o prehrani in demokratizaciji javnega življenja. Zahteva se neposredni splošni mir brez aneksij na podlagi samoodločevanja narodov, in zaradi tega se odločno zahteva, da se čim prej realizira samostojna jugoslovanska država. Zbor se je vršil mirno in resno. Zandarmerija in policija, ki je bila na nogah, je bila odveč. Ali oni, ki je bil prisoten, je videl, da dela delavstvo za življenje in smrt.

(Slovenec, 7. II.) "Delavec, skupina Trnovo-Kilovec na Notrainskem, pozdravlja iz celega srca misel največjega delavskega prijatelja dr. Kreka o jugoslovanski državi. Kedaj ti bo nastopila,

delavec-trpin, belija, bodočnost? Kedaj boš zadobil svoje pravice? Strinjamo se z vankim delovanjem za splošni mir, Jugoslovanskemu klubu izražamo popolno zaupanje."

(Slovenski Narod, 8. II.) "Podpisani delavec in delavke v c. kr. državni kurilnici v Ljubljani se tem potom navdušeno izražamo za jug. deklaracijo. Naprej, do končne zmage nad sovražnikom. Sledi 247 podpisov."

Po istem listu se je izjavilo za deklaracijo 153 goriških beguncev, ki se nahajajo v Št. Rupertu na Dolenskem.

KRVAVI SPOPADI MED NEMCI IN SLOVENCi.

Kri je tekla v Št. Janžu. — Vesti z nemškega in slovenskega vira. — Spopadi v Slovenjem Gradcu. — Poslanec Korošcu groze s smrtjo. — Komentariji nemških listov.

Krvavi spopadi, kateri se pogosto dogajajo med Nemci in Slovenci, imajo v sebi veliko večjo važnost, kakor se je dalo to spoznati iz prvih vesti. Nemški in slovenski listi opisujejo natančno te spopade in je očividno, da so po ljutosti daleko presegali vse dosežanje, istotako pogoste spopade med raznimi narodnostmi avstro-ogrške monarhije.

VESTI NEMŠKEGA VIRA.

Graška "Tagespost" opisuje sledeče spopade v Št. Janžu: "Poslanca Korošec in Verstovšek sta sklicala 7. aprila javen shod v Št. Janžu na meji Korošice in Kranjske. S tem zborom bi se razširila ideja jugoslovanske države ter se je zaključil v krvi. Nemci iz dravske doline, iz Lavanta, iz Slovenskega Grada so prišli v Št. Janž z namenom, da s silo postavijo porobu slovenski invaziji. Shod se je vršil pod nilim nebom. Ko so dospeli Nemci, je Korošec že pričel s svojim govorom. Voditelj Nemcev se je pričel takoj dogovarjati z Vertovškom ter zahteval od njega dovoljenja, da smeta tudi nemška poslanca Lutchnigg in Franc Girmayer govoriti na shodu. Ta zahteva Nemcev je bila zavrnjena. Tedaj je dal naenkrat nek duhovnik znamenje z okna bližnje hiše, nakar je vsa slovenska mladina vzdignila palice in začela klestiti Nemce. Prišlo je do strasnih prizorov. Ljudje so padali v krvi. Mnogi so se po dolgi borbi umaknili, ker so bili že popolnoma iznemogli. V bližini se je nahajalo tudi nekoliko ruskih ujetnikov, ki so se tako pomešali v borbo in pričeli metati kamenje na Nemce. Ti so se branili s palicami in pestmi ter poklicali kolečno oblast in žandarmerijo na pomoč."

VESTI IZ SLOVENSKEGA VIRA.

Slovenski Gospodar v Mariboru prinaša 11. aprila naslednji opis: "Nad 2000 mož in žen — večina iz Koroške — se je udeležilo tega shoda, na katerem je predsedoval župan Bart. Ta je podal takoj besedo predsedniku Jug. kluba dr. Korošču, ki je začel opisovati preganjanje, kateremu je slovenski narod že od nekdaj, zlasti pa od začetka vojne neprestano izpostavljen (deset vrstic zaplenjenih po cenzorju). Korošev govor je tako razvel navzoče, da je bilo od vseh strani slišati klice: "Nemci nas ne bodo uničili!" Ne bo se jim posrečilo."

Ta preganjanja — tako je nadaljeval Korošec — odpre se očedi tudi poslednjemu našemu možu in danes mi vsi vemo, da bomo mogli samo v naši lastni državi živeti svobodno in neodvisno. (Splošni klici: Živela Jugoslavija!)

Korošec je govoril že nad pol ure, ko so dospeli neki Nemci pod vodstvom poslanca Lutchnigga in časnikarja Jana. Sprejeti so bili s splošnimi klici! Ven z Nemci! Marburger Zeitung že celi teden pozivata Nemce, da naj pridejo na ta shod in ga preprečijo. Vse eno pa so bili Nemci v prvem trenutku mirni, četudi so začeli klicati dr. Korošču: Vele izdajalec! Nekaterim Nemcem se je posrečilo, pomešati se med naše ljudi, katerim so pričeli hinavsko dokazovati, kako uči katoliška vera, da se moramo med seboj ljubiti. Naenkrat so pričeli Nemci divje kričati in pobirati kamenje, o-

čividno se pripravljajoč za naval na govornika. Toda Slovenci so hitro pazili in čuvali svoje voditelje. In še predno se je posrečilo prvemu Nemcu, vreči kamen na govornika, je bil od vseh strani obkoljen od Slovencev in razorožen. Nato je bilo slišati urnebesne klice! Ven z Nemci! Nemci so skušali razbiti slovenske vrste ter so navallili nanje z divjim kričanjem in psovkami. Borba se je pričela.

Slovenci so se uporno branili. Iz defenzive so prešli hitro v ofenzivo. Železne palice, katere so prinesli Nemci s seboj, so prešle hitro v slovenske roke in takoj so pričeli padati udarci po njih glavah. Divje kričanje, stokajoč in jokajoč so pričeli bežati na vse strani, toda Slovenci niso hoteli, pa tudi ne želeli odnehati, temveč so jih dolgo časa preganjali in klestili. Čela pot, po kateri so bežali Nemci, je bilo poškopljena z germansko krvjo.

Ko je borba ponehala je dr. Korošec nadaljeval s svojim govorom, toda prekinil ga je poslanec Verstovšek, ki je prišel sporeči, da je vlada prepovedala nadaljnje zborovanje. Predno so se zborovalci razšli, je bila na predlog poslanca Verstovška sprejeta resolucija v prilog osnovanja jugoslovanske svobodne države.

Iz tisočerih grl je bil tedaj slišati en sam gromovit vsklik: Živela Jugoslavija! Nato je izročila ženska deputacija predsedniku zborovanja več seznamov s podpisi, s katerimi se sprejema

PODROBNOSTI.

Slovenski listi so priobčili zanimive podrobnosti o spopadu v Št. Janžu. Slovenski Gospodar piše sledeče:

Slovenec je velikodušen napram premaganemu. Tekom borbe so nekateri Nemci, ki so se hoteli rešiti, dvignili roke in začeli prositi milosti. Vplivnejši Slovenci so takoj intervenirali njihovo korist pri razjarjenem narodu, ter so jih tako rešili.

Nemci pa so se nasprotno na svojem divjem begu znesli nad nedolžnimi. Blizo Dravograda to je majhna nemška naselbina na slovenskem ozemlju, je 50 Nevcev navalilo na enega samega Slovenca, ki je šel slučajno isto pot. Toda ta korenina se jih ni ustrašil, temveč jim je junaško zaklical: "Prvi, ki me bo udaril si lahko napiše oporoko." — Nek drug Slovenec je istotako zašel med Nemce, od katerih je bil napaden in ranjen na glavi in roki z nožem. Nemška druhal je težko ranila tudi nekega Slovenca, ki je mimo šel za svojim vozom.

Ker se niso mogli maščevati nad Slovenci, so Nemci izvršili nečuvane zločine: Navalili so na ovce in vole, ki so bili last slovenskih kmetov, in jih veliko število poklali, dokler niso v masah intervenirali ruski ujetniki, ki so razpoldili nemško druhal.

Nemci so dolgo časa po spopadu v Št. Janžu navaljevali na Slovence, kjerkoli so jih zatekli. V Dravogradu je bil vsak Slovenec, ki je šel slučajno tam skozi, napaden. Na železniški postaji je moralo nekoliko slovenskih vojakov, ki so bili slučajno tam, uporabiti svoje bajonete, da razkropijo nemško tolpo, ki je hotela navaliti na nekega Slovenca. Ob drugi priliki je rešil nek slovenski častnik z energično intervencijo življenje nekemu ljudskemu učitelju, katerega so bili Nemci napadli.

Isti list navaja še mnogo drugih slučajev o nemških napadih na posamezne Slovence.

ZAKLJUČEK.

Prebivalstvo v Šmartnem je priredilo po štajnskem shodu slavnost v čast dr. Korošca in Verstovška. Pri tej priliki je prepeval pevski zbor jugoslovanske himne.

Več ljudskih govornikov je ob največjem odobravanju in navdušenju soglasno izjavilo, da je naš narod pripravljen na vsako žrtvo in da bo dal rad zadujo kapljo krvi za svobodno jugoslovansko domovino. Na to so poslanci odgovorili: Pri takem narodu je vspeh in triumf jugoslovanske ideje povsem siguran. Živela Jugoslavija!

ŠE EN KRVAV SPOPAD.

v Št. Janžu so se povsod ponovili spopadi med Nemci in Slovenci. V Slovenjem Gradcu (tu je pre-

bivalstvo mešano) je prišlo do novih bojev.

Marburger Zeitung piše: Na železniški postaji v Slovenjem Gradcu je prišlo v nedeljo do krvave borbe. Neki Slovenci je provociral Nemce (eden proti stoterim), ki so se ravno vračali iz Št. Janža, in je seveda občutil nemške pesti. Ko je slovenska masa to opazila, je navalila s kamenjem na Nemce ter se je razvila vroča borba. Slovenske žene so podirale zidove hiš in svoje pohištvo ter so podajale svojim možem kamenje in les, s čemur so bili Nemce. Slovence so se obnašale tekotom cele te borbe kot prave furije. Veliko število ranjenecov so prepeljali takoj v bolnišnico.

Slovenec od 12. aprila pristavlja:

Ako bi hoteli prinesiti točno poročilo o tej borbi, bi bil naš članek sigurno zaplenjen na podlagi paragrafa 302 kazenskega zakona.

PREDSEDNIKU JUG. KLU-BA PRETE S SMRTJO.

Neues Wiener Tagblatt od 12. aprila javlja:

Predsednik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec je brzojavno naprosil ministra zunanjih del in zahteval dovoljenje za osnovanje Narodne slovenske obožovalne straže, ker se Slovenci ne morejo dalje zanašati na avstrijske oblasti, ki bi morale skrbeti za njihovo življenjsko varnost.

Poslanec Korošec je prejel veliko število pisem v nemškem jeziku, v katerih mu prete s smrtjo zaradi njegove politike.

Slovenec poroča, da je pangermanski poslanec Girmayer, taisti, ki je dobil po grbi na shodu v Št. Janžu zatožil dr. Korošca namestniku Claryju. V tej obtožbi pravi Girmayer: "Nikdo se ne sme začuditi, ako bode ta dr. Korošec in Verstovšek, in z njima tudi drugi slovenski duhovniki, ki delujejo proti miru in proti časti države, ubiti. Ti ljudje žele uničiti našo državo in jo pripeljati do anarhije, kakoršna je v Rusiji."

URADNI KOMENTARJI.

Fremdenblatt, glasilo avstrijskega ministrstva za zunanje zadeve, prinaša zanimiv članek pod naslovom: Slovenska propaganda.

Skozi več mesecev se že vrše po slovenskih krajih zborovanja, katerih namen je, širiti mrznjo proti vsemu, kar je nemškega. Vsa sredstva se uporabljajo v tej borbi proti državi. Do najmanjše kmetске kočje je prodrla ta propaganda, ki naj bi po naziranjih slovenskih politikov rešila Slovence. Vse avtonomne oblasti, občinski sveti in politične organizacije grede na roke tej propagandi. V zadnjem času so se vršile te manifestacije zelo pogosto, četudi se je raznesel glas, da jih je državna oblast prepovedala. Tako se je vršil v zadnjem času v Št. Janžu javen shod, na katerem je prišlo do krvavih spopadov. Na tem zboru so se propagirale take ideje, da jih moremo brez oklevanja imenovati veleizdajalske. Ob tej priliki so se dogajali taki prizori, da je cenzura zaplenila vsako tozadevno poročilo.

Dobro bi pa vseno bilo, da se ve, ker more samo na ta način prebivalstvo svestno razumevati dogodke, katere doživljamo. Nemcem mora biti znano, kakšna sredstva uporabljajo Slovenci v tej borbi, kajti čim prej jih bodo spoznali, toliko prej se bodo mogli pripravljati in toliko bolje na obrambo, s tem pa se bo tudi država čutila močnejšo.

Slovenec odgovarja na to sledeče:

Pangermanska masa misli, da je slovensko moštvo napolnjeno mrznjo napram avstrijski državi in da je osnovanje Jugoslavije skupna zahteva vseh Slovanov. Zato tudi pozivlja Nemce, da se energično bore proti Jugoslovavanom. Nemci nimajo pred očmi jugoslovanskega vprašanja, temveč samo jugoslovansko pogibelj: z nami ne žele nikakega kompromisa ter zahtevajo svobodno pot na Jadran.

Mi pa odgovarjamo: Toda tudi mi ne bomo sklenili nikakega kompromisa na škodo naše svobode.

Kupujte Vojno varčevalne znamke!

While someone gives his life — what are you giving? — think a minute

Padar.

Spisal Kraguljev.

Vsakemu človeku se ne more vedno tako, kakor bi se moralo goditi. Tudi blatenski padarja se ni. Pa kaj moremo za to!

Po vsem krščanskem svetu se je pisalo leto 18. (torej je bilo že davno), ko so dobili Blatenec prvega zdravnika.

Ne vem, kaj je dovedlo gospoško do tega koraka. Pri zadnjem ljudskem štetju so bili našli v Blatnem komaj petsto glav, vendar so spoznali potrebo, da se naseli v vasi zdravnik, takrat očče imenovan "padar".

Gospoška se je res "izkazala", ker sam blatenski župan, ki je županil pol stoletja, oni vrli župan ni bil izpregovoril o tem ne besede.

"Ljudje, ljudje se preveč množijo; vas bo premajhna; z davki so na dolgu: zato pa so nam poslali padarja, da nas malo potreli."

Tako je ugibal oča župan, glava Blatnemu, ki je edini znal nemški v vasi.

Neko nedeljo po blagoslovu se je nenavadno muzal vaški birič, in ko je že do skrajnosti prikipele radovnadnost vaščanov, naznanil je poslušalcem s par besedami prihod padarjev.

Blatenec pa so zopet modrovali, kako da je prišlo do tega.

"Bo menda zopet kaka kuga ali kali, pa nas ne pustite umreti", je dejal star očeanec.

"No, ravno prav: moja lis' a je zbolela, bo imel kaj zaslužka", je pravil drugi.

Vragov Janez pa je kričal: "Alo, blatenska mladina, sedaj le po bučah in po rebrih, sicer bo pri nas suha za padarja!"

Stare ženiče, ki so že marsikako zel skuhale in ozdravile že mnogo stegno, tarnale so danes, da jim bo padar ves zaslužek pobral in še na stara leta bodo morale popustiti zdravilstvo.

Par dni pozneje pa je privlekel Andraž s svojim kljusetom padarja v Blatno.

Ne vem, so mu li Blatenec naročili, da naj jim malo pokaže padarja, ali pa je storil to muhasti Andraž kar na svojo roko. Ko je privozil do znamenja, je obstal in pokazal padarju svo vas. "Moj konjiček se rad plaši, zato pa moram vedno počasi voziti po vasi", je pristal pomenljivo, zvil potem proti cerkvi, izbral najdaljšo pot po sredi vasi, šel potem še malo po stezi mimo "Kovačevih"; šele ko je obvozil vse ulice, zvil je k županu.

Dnes je pa tudi bila vsa vas pokoncu, vse je hotelo videti padarja.

Starim očkam ni padar nič kaj ugajal; prerokovali so slabo o prihodnosti Blatnega, ker bo imelo tako gospodo v svoji sredi.

Dekleta pa so skrivoma gledale, če je kaj lep, kako brado ima, kake oči in kdo ve, kaj vse so iskale na njemu.

Pa so se strašno varale, če je bil vse, lep ni bil padar Slak, tudi mlad ne: brado je imel kozlovsko, lase sršeče; nobeno dekle se ni hotelo zaljubiti vanj. Po pravici rečeno: bile so Blatenke izbirne.

Nekaternikom pa je bil vendar po godu.

"Nič ne bo huđega", so se tolašili. "Blatenec smo tihi; pri nas se živi po domače; ni hudimana, da bi se nas ne privadil tudi ta škric — če je le človek!"

Oča župan, znani z gospodo, so dejali:

"Slak je slak — in če je tudi samo ime: menda ne bo nič prični zelišče. Pa počakajmo!"

Bil je res izprva križ: Blatenec niso imeli nobene spalnice za gospodo.

"Na seno naj gre ležat, če je kaj fanta!" so menili nekateri; a vsakdo se je bal za svojo mrvo: kako lahko bi jo uročil in krave bi ne dajale mleka.

Srečni Blatenec, da Slak ni bil človek, ki bi potreboval zlatih gradov v svojo zadovoljnost.

Bil je mož popolnoma materi jalen. Kos pečenke, polič dobre vina — in Slak ti je pozabil vse drugo. Kar pri županu so mu napravili posteljo: trda je bila res vendar še predobra. Visoko je že stalo sonce na nebu, ko je Slak še vedno grel svoje kosti.

Mimnulo je nekaj let. V Blatnem ni še nič novega: oča župan še vedno župani, padarja, ali kakor navadno pravijo,

doktorja Slaka so se že privadili; Slak pa ni več samec.

Nekoč je Blatenec kar izginil; nikdo ni vedel, kam je prešel, zato so si ljudje pripovedovali čudne reči. Pa prišel je zopet in s seboj je pripeljal ženo. To ti je bila prava! Slak je kar trepetal pred njo, in ne ve se, ali jo je bolj ljubil, ali se je je bolj bal.

Vse svoje študije je posvetil nervoziteti svoje žene, a ni ji mogel priti okom. Žena je bila vladarica v hiši in Slak je bil njej verni sluga.

"Der Krainerische Bauer wird auch dem Arzt nicht viel zu verdinen geben, noch denselben begehren, es moege ihm der Tod schier auf den Lippen sitzen". ("Kranjski kmet tudi zdravniku ne bo dal dosti zaslužka, in tudi klicaj ga ne bo, čeravno se ga dotiče roka smrti"), tako piše že naš slavni Valvasor, in tudi Slak je čutil to istino toliko, da ga je strašno bolela, zakaj denar in on se nista mogla trpeti.

Kako naj dobi denarja, ako ni zaslužka? Kako naj bi bil zaslužek, ako ni boleznij? Težava res velika, ker kuge v onih časih. Slak še ni znal delati.

A kaj si je izmislila modra buča?

Slak je bil pristaš onih ljudi, ki pravijo, da sta človek in žival enaka in iz istega rodu.

Čimbolj je to premišljal, tem verjetnejši se mu je zdel ta nauk.

Razlagal si je to tako-le:

"Človek je podoben živali — torej je človek tudi žival. Ako je pa tako, je tudi žival človek, in jaz, ker sem človeški zdravnik, sem obenem tudi živaski."

Potem usodnem in čudnem sklepu sklepe se je stanje Slaku malo zboljšalo.

V Blatnem je živina zbolela večkrat kakor pa ljudje. Če je pa kdo vaščanov po naključju zbolel, mislil si je Slak zopet: Žival je človek, človek je žival, zatorej zdravila, ki pomagajo živali, pomagaj tudi človeku — in še cenejše so! Zaradi tega so dobivali blatenski bolniki močna in obilna zdravila "ad purgandum".

V svoje beležke, v katerih je imel zaznamovano vso "rogato" klienteto, je zapisal večkrat, da bi si časa ne tratil: "Pri Andražu sta zboleli dve kravi — ena v hlevu, druga v sobi."

Tak zdravnik je bil torej naš dohtar Slak.

V gostilni "pri Muhi" se je zbirala zvečer vaška "inteligentca": gospod župan, vaški učitelj e tutti quantii.

Mirno je sedel Slak pri vrču piva in celo uro ga vrtel med prsti; tupatam ga je malo posrknil tedaj se mu je neznansko razjasnil obraz, in zopet ga je gledal. Na steni je odbila deseta ura: še en velik požirek in hotel je domov ves v strahu, da bi ne bilo prepozno.

Marsikdo mu je očital, da se boji piva. Tedaj pa je jel na dolgo in na široko razlagati korist zmernosti: "Zmernost, to je prva stvar pri človeku. Zakaj, da stavim primero, zakaj napenja kravo? Ali ne zato, ker se je preobjedla? Od zmernosti ni nikdo bolan."

Viri pa nam pripovedujejo čudne reči o Slakovi zmernosti.

Ko bi bil prišel na večer na Slakov dom, videl bi bil pred njim polno steklenico vode; videl bi bil nadalje, kako jo je vlival kozarec za kozarec vase in kako je potem kakor napihnjena žaba hotel v gostilno k svojemu vrču piva.

Slak, prebrisana glava, je dobro vedel, zakaj to dela.

V gostilni so strašne izkušnje; en vrček da komaj slast človeku: kako lahko bi jih pognal še dva, tri, štiri po grlu!

In vendar je bil Slak stanovit. "Ne boš, ua ne boš", je odganjal ves čas, kar je bil v gostilni, zlobne misli. Izkušnje so bile res velike, zasluge pa ogromne!

Da, pripovedovali so celo, da je Slakova žena vsa jedla za večerje le na pol solila, da bi "preljubega" soproga preveč ne žejalo.

V politične pogovore se Slak ni rad spuščal; pravici na ljubo moramo povedati, da je bil padar v takih rečeh popolnoma neveden.

"Oh, politika", je vzdihnil, ko je videl, da ne more nasprotniku več odgovorjati, "oh, politika, to je naša duševna in telesna poguba in moramo se je ogibati ka-

kor prepovedanega sadu. Oh, saj še dobro pomnim ono mesrečno leto: takrat sem bil politik. Pa kaj, kmalu bi me bili vtačnili! Naka, Slak, sem dejal, politika ni zate, od tega ne moraš živeti. Od tedaj sem pustil te reči. Polč vina pa dober kruh, ta je narodi!"

Dvakrat pa so za ves teden pogrešali Slaka "pri Muhi". To je bilo takrat, ko so glavarja nosili, pa še ob neki drugi priliki.

Okrajni glavar je imel priti ob svojem obhodu po okraju tudi v Blatno.

Padar je Slak je kmalu izumil, kako naj ga Blatenec spodobno počaste.

"Nosili ga bomo", je dejal; "obilen je res, a štirje ga nese mo in če je iz svinca; saj sem še sam ob taki priliki večjega hrusta nesel, kakor je glavar."

Predlog je bil sprejet, štirje korenjaki, med njimi padar, so se odločili, da ga bodo nosili po vasi.

Vse ljudstvo je bilo na nogah, ko je prišel glavar; takoj pri cerkvi ga je zagrabila četvorica in hajd z njim na rame!

"Sam bi ga nesel, sam, primojdunaj; lahak je kakor pero!" je kričal Andraž, ki je imel le noge glavarjeve na svojih ramah.

Ljudstvo pa je kričalo: "Živel naš glavar, živel!"

A nekdo je ječal pod glavarjevim bremenom.

Slak je pričel prvi omagovati; hudo je sopihal in krvav pot mu je lil čez čelo.

Že je vzdihoval: "Ah, au, moje kosti!" A nikdo ga ni čul, vedno burnejši so bili živiovklici.

"Andraž, Andraž!" je klicel zopet padar. "Ali ti je kaj težko?"

"Nič, nič!" je odgovarjal nosač.

"Vrag, meni tudi ne... Andraž, drži, drži! O gorje, ne morem več!"

Spodrsnik mu je, tebebnil je na tla, nanj pa ogromna teža glavarjeva.

Še bolj so odmevali živiovklici, padar pa je pobral pete in prav robato rentočil proti domu.

"Ne, nositi pa ne maram nikdar več! Te šleve so takoj izpustile, sam pa, oh, nisem mogel vzdržati."

Pretpal se je potem po glavi in po nogah, če ima vsa rebra; k sreči so bila še vsa skupaj. Svoji ženki pa je rekel:

"Izvrstno blamažo so napravili!"

Legel je v posteljo, deval si gorke obkladke na ramo, nič ni jedel, nič pil; šele čez teden dni je zopet priromal k Muhi.

Blatenec pa so bili strašno hudi na padarja, zakaj glavar je zapisal vas Blatno v "črno knjigo", in to vse radi Slaka; on je nasvetoval nošenje in je tebebnil z njim po tleh. Zbarli so se vaški fantje in ugibali, s čim bi osmešili padarja.

Vragov Janez — ta ti je bil pripravljen za vse; za kozareček žganja je šel metat se s samim peklenskčkom. Tega so si izvolili vaški fantje v svojo porabo.

V nedeljo na večer je bilo. Padar je sedel zopet pri Muhi. Ta dan je bil njegov god.

Brezskrbno je zrl predse in trenutke svojega življenja; pripremišljeval srečne in žalostne romale je v svojih mislih ravno do tje, kjer "smo glavarja nosili", in obenem je poskočil, kakor da bi ga bil pičil gad, in udaril se je po čelu, rekoč: "Tepec", in nato je pozval že šesti vrček piva.

Doma se nocoj ni bil oborožil proti izkušnji; mesto steklenice vode je pil nocoj vino.

Srečen, ki tako brezskrbno živši in ne vidiš oblakov, ki se zbirajo nad tvojo glavo!

Od nasprotne mize ga je opazoval učitelj.

"Zmernost, zmernost!" klical mu je. "Danes vas bo nocoj napenjala kakor Anžetovo kravo."

A Slak nocoj.

"Ne vidi nič, ne sliši nič. Kot b bil mrtva stvar."

Pridno je zabadal v kroznik, ki je stal pred njim — nocoj že druga porcija —, potem pa, ne meneč se za druge, udrihal veselo po mesu.

A zdajci je prihital Lukanov v gostilno.

"Hitro, gospod, dohtar, hitro", pričel je trobiti Slaku v uho. "Hitro! Vragov Janez leži gori za Skalo kar mrtev je."

Ježno je pogledal Slak poro-

čevalca, potem pa mu je motrilo oko ostali kos pečenke.

"Moram", je dejal čez nekaj časa, "moram, dolžnost..." in kot bi trenil, je imel celi kos pečenke v ustih, grdo se je nakremžil, peklo ga je, strašno peklo, in tako je odhitel k bolniku.

Viri vam pripovedujejo marsikaj o tem potu, toda tudi nam se mudi. Le to povemo, da je bil široki pot nocoj Slaku preozek, celo drevesa so mu bila na potu, zaradi česar je tudi zaklel večkrat kakor ponavadi.

Gori za Skalo pa se je zbrala skoraj vsa vas; ženske so tarnale, moški so ugibali, kako da se je ponesrečil Janez Vrag. Prikreval je Slak in kričal:

"Na stran, na stran! Krava se je zopet navlekel žganja, pa ga je sežgalo."

Prijel ga je za roko, — pa še žile najti ni mogel, vlekkel ga je za nogo, trobil mu v ušesa. potem pa je poslušal, ali mu še bi je sreč. Nič! Tudi ko bi s kladivom bilo nocoj bi ga Slak ne bil čul. Vstal je, potopal se za glavo potem pa pomenljivo dejal:

"Mrtev je sežgalo ga je. Tepec, zato ste me prišli klicat? Mar menite, da znam tudi mrtvece objupati?"

In hitel je zopet k tolikanj dragi Muhi.

Drugi dan se je zaznalo po vsej vasi na daleč in na široko, da dohtar Slak nič ne ve, da je Vragovega Janeza, ki se je le potuhnil, zaznamoval mrtvim.

Vragov Janez je bil namreč prišel že navsezgodaj trkat na dohtarjevo okno.

Slak je ostal sedaj zopet ves teden doma, pa čudno, se je izpremenil. Več ni bil tako pokoren svoji ženki, zato ni nič čudnega, da sta včasih vkup trečla kakor dva trda kamna.

Po enem tednu pa si je šel jezo zalit k Muhi in izkušnjav ni več preganjal. In odslej je hodil zopet redno. Osem gumbov je imel pri suknji, in kadar je odpel osmega, takrat je spravil mož še osmi vrček pod kapo.

Pa bil mu je zalosten konec.

Nekega dne pozimi so ga našli pred lastno hišo zmznjenega. Ksantipa ni dovolila vstopiti Sokratu, ko se je prijavil v njen domov.

Ljudje pa so dejali: "Tepec, druge je zdravil, samega sebe pa ni hotel."

Razne stvari.

Dragocena živina.

Pred nekaj dnevi se je vršila na veliki farmi, last Arthur Meckerja, blizu Chicago javna prodaja plemenske živine. Pri tej priliki se je prodalo 67 glav živine, guernesseyske pasme za \$102.925; nek farmar iz Bostona je plačal za enega samega bika (Don Diavolo) deset tisoč dolarjev. Gospodar te farme je dal končno na licitacijo še neka krasno tele in sicer v prid Rdečega križa; ta licitacija je donesla \$20.500.

Največji angleški letalec ponesrečen.

London, Anglija. — David Drummod, poročnik v angleški armadi letalec, ki je visok 6 čevljev in 5 palecev, se je te dni ponesrečil na italijanski fronti. Poškodba je tako nevarna, da so mu morali odrezati obe nogi. Poročnik Drummod je veljal za največjega častnika v angleški armadi.

Punt v nemški armadi.

Moskva, Rusija. — Zadnji čas se je pričelo puntarsko gibanje med nemškim vojaštvom, nastanjenim v Wesenbergu in Estoniji. Pri tej priliki je bilo več častnikov umorjenih. V sled tega punta je vojna oblast aretirala 200 puntarskih vojakov, deset pa obsodila na smrt.

Pogovori so sadovi dolgotrajne izkušnje, izražene v kratkih besedah.

Nič ni bolj v srce segajočega kakor če ti prijatelj vedno očita pregreške, katerih ima sam več kakor ti.

Dobri govorniki so podobni reki ker imajo največjo silo in moč prustju (ustih).

Pesnik, ki kuje pesmi samo za se, se nikomur ne zameri.

POPRAVEK.

V moji dne 1. maja t. l. na tem mestu priobčeni zavalni se je urinila neljuba pomota. Pravilno naj se čita, da se zavaljujem moji sestri Mrs. Ivani Mukič iz Waukegana, Ill. ne pa sestrični. Anton Jeraj, Aurora, Ill.

Državna zemljišča.

Rojakom se sedaj nudi prilika, nabaviti si lep, v ravnini ležeč, državen in vladen svet glasom znane

VOLSTEAD POSTAVE

v državi Minnesota, Koochiebung County, kjer je država že napravila velikanske odvajalne kanale, zemljišča izsušila in pripravila za naselitev.

Tak kanal je ob vsakem sekunu in ob vsakem kanalu je še napravljena široka in lepa cesta.

Ta rodovitni svet je bil prej močlino, kjer je tisočletja gnilo razmolitstvo in les — zato je pa tudi gorenja plast prsti skoro sam gnoj.

CENA AKRU JE \$7.50.

POGOJI: Več kot 100 akrov ne more ena oseba kupiti; manj pa lahko. Pri nakupu 100 akrov je naplačati takoj \$500; pri 80 akrih \$250, pri 40 akrih \$125; ostanek na izplačilo. Lastniške pravice se dobe NARAVNOST od vlade ne da bi se bilo treba na farmo naseliti. Kot naplačilo na ta svet se prejmejo tudi

LIBERTY BONDI

(Liberty Bonds accepted)

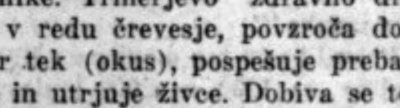
v polni vrednosti, brez vsakega odbitka. Ta državna zemljišča se dobe sam do 15. JUNIJA 1918. Povejte o tej izvanredni ponudbi prijateljem in pišite takoj za nadaljna pojasnila v slovenskem jeziku na

WEST & SKUBIC

Room 1112

112 W. Adams St. Chicago, Ill.

DRUŠTVO "MARIJE SEDEM ZALOSTI" ŠT. 50. K. S. K. J., N. B. PITTSBURGH, PA.

ima svojo redno mesečno sejo vsako drugo nedeljo v mesecu v Kranjske Slovenskem Domu, 57 in Butler St., Pittsburgh, Pa.

Uradniki za leto 1918:

Predsednik: John Mravints, 1107 Haslage Ave., N. B. Pittsburgh, Pa.

I. tajnik: Frank Trompus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.

Zastopnik: Jurij Gergurac, 4938 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.

Društ. zdravnik: Dr. C. J. Stybr, 865 Lockhart St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Člani se sprejemajo v društvo od 16. do 50. leta; posmrtnina je \$1000., \$500. ali \$250. Naše društvo plačuje vsak dan en dolar, ali \$7.00 bolniške podpore na teden.

Slovenci in Hrvati, kateri še niso pri nobenem društvu, spadajoče h K. S. K. J. se uljudno vabijo pod zastavo zgoraj omenjenega društva.

Za vsa pojasnila se obrnite na agoraj imenovane uradnike društva. V slučaju bolezni se mora vsak član tega društva oglašati pri II. tajniku Frank Golobič, 5212 Natrons alley, Pittsburgh, Pa., isti dan ko aboli in ravno tako zopet ko osdravi.

CENJ. ČLANI IN ČLANICE

TER ČITATELJI! Kupujte pri tvrdkah in podpirajte trgovce, ki oglašujejo v našem listu!

Vaše zdravje

zahteva snažnost in natančno ravnanje pri vseh zdravniških predpisih in nasvetih. Da vam bo mogoče odstraniti marsikako bolečino, ki preži od vseh strani na vas kot hud sovražnik, bodite vsled tega vedno pripravljeni. Imajte vedno pri rokah

Severa's Antiseptol.

To je izvrstno higijenično in antiseptično sredstvo, ki naj bi se rabilo sleherni dan pri izpiranju ust, pri grgljanju, pri izpiranju ušes, nosa, ali pri antiseptičnem izpiranju ran in odiskov. To zdravilo vam hladi in leči bolesterne dele in srbeče izpahke. Navodila so označena na zavitku. Cena 35c. Na prodaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

ROJAKI PAZITE!

Ako ste se ponesrečili na železnici, poulični kari ali pri delu in si želite nasveta, kako postopati, da izterjate odškodnino, tedaj se zaupno obrnite na mene. Jaz vam bodem dal potrebno pojasnilo, kako postopati v takem slučaju. Pišite ali pridite osebno.

Anton Zbašnik

Javni notar in tolmač,

soba 102 Bakewell Bldg., (nasproti Court Housa) vogal Diamond in Grant Sts., Pittsburg, Pa.

Telephone Court 3459.

Izvrstno zdravilo za želodec.

Za želodčne bolečine rabite zdravilo, ki vam ne le okrepi vse telesni sistem, temveč tudi uredi vaše prebavne organe. Še posebno stari ljudje potrebujejo to zdravilo. Ako nimate slasti do jedi, če imate zapeko, če je vaš jezik nečist, ako imate slab okus v ustih ali pa če trpite vsled slab prebave, potem vzemite

Severov Želodčni grenčec

(Severa's Stomach Bitters), ki vam bo izvrstno pomagal. Hitro se boste počutili boljše, vaša slast do jedi se vam vrne, peka vam bo prešla in prebavni in odvajalni del telesnega sistema se vam bo okreplil.

Posebno se priporoča starim in slabotnim ljudem in bolnikom kot za lahke odvajalno zdravilno sredstvo. Tudi zdravi ljudje bi morali od časa do časa imeti po malo tega zdravila. Jemlje naj se vedno pred jedjo.

Na prodaj se dobi v lekarnah. Cena je 75-centov in \$1.50. Ako pa stotajno vas lekarnar nima tega zdravila, mu recite, kaj ga naroči na vas. Ako ga on nade tega izvirnik, pošlje pa vam ga mi pošljeno za omenjeno vso.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

Junaštvo in zvestoba.

Zgodovinski roman iz časov francoske revolucije.
(Spomin častnika švicarske garde Ludvika XVI.)
Nemško spisal Jos. Spillmann & J. Poslovenil ***

(Nadaljevanje.)

"Moj preljubi mladi gospod, kaj pa tritate toliko sape in glasu, kakor bi me Bog udaril z gluhoto mojih ušes? Ali vam nisem povedal po Raheli, svoji sestri, da imam govoriti z vami besedico na štiri oči, kakor prijatelj govori s prijateljem. . ."

"A jaz nisem vaš prijatelj! Namestu dobrih vrancev, ki sem jih dovolj drago plačal, ste mi podtaknili ničvredna kljuseta. Zato sem prišel s par tovariši vas pozvat, da mi nemudoma izročite po svojem čednem botru Leviju prave konje, sicer vas pri tej prici peljem na policijo."

"No, no! Počasi počasi! Pravite, da niste moj prijatelj; a bolje bi bilo za vas, ako bi hoteli biti moj prijatelj. Pravite, da ste prišli z dvema svojima prijateljema, da me ostrašite s policijo, in ne veste, da imam tudi jaz prijatelje tu v sosedni sobi, in da se prav nič ne bojim policije. Vi govorite tako naglas in ne veste, da bi bilo boljše za vas, da bi govorili tako tiho kakor jaz in še malo tiše, da vaša dobra prijatelja tu zraven ne slišita, kaj si imava mi dva tu na štiri oči povedati. In vendar je vmesna stena čisto tanka, tako da sem slišal vse hude in nepotrebne besede, ki ste jih govorili čez mene in mojega botra Levija. Na, na! Kaj še ne veste, o čem imam z vami spregovoriti na štiri oči?"

Pri teh besedah mi je namežiknil s pol odprtimi trepalnicami, odprl zaklopnicno slepico, ki jo je imel na mizi, pustil, da je padel žarek svetlobe na nekov papir, ki sem ga koj spoznal za Redingovo menico, in je opazoval število skoz povečevalno steklo.

"Hm, je dejal s tihim glasom in mežikal name, ki mi je tesno prihajalo. "Hm, kako se je mogoče tako čuditi, da se ponosni vrance spreminje v manj dobre konje, ako se celo na krščanski menici, na menici plemiča in častnika, kar čez noč izpremenijo števila — iz 500 v 800!"

Ustrašil sem se; zakaj jasno mi je bilo, da so mi to izpremembo menice, ki sem jo pred Redingom lahko zagovarjal, drugi mogli razlagati za navadno ponaredbo. Računal sem bil z gotovostjo, da to, da se Reding še o pravem času vrne ter izpremenjeno menico za svojo pripozna. In zdaj je prišla menica v roke tega oderuha in ta je spremembo odkril! Jelo se mi je svitati, kaj zdaj pride. Vendar pa sem imel še toliko preudarka, da sem kar moči brezskrbno rekel, da Reding z narejeno spremembo soglaša.

A Žid je iz glasu mojega odgovora spoznal, da sem prestrašen, in rekel: "Kaj se pravi — soglaša? Ali vam je dal Reding pisмено naročilo? Ali ga morate predložiti? Ali morete s sveto prisego potrditi, da vam je ustno dal tako naročilo? Zakaj pa ni sam 5 v 8 spreminil ali naravnost nove menice spisal? Kaj se tedaj pravi — soglaša? Ne, vi ste jo spremenili brez naročila gospoda Redinga! Vi ste jo spremenili v odsotnosti gospoda Redinga; Ali nisem na svoje lastne oči videl prav te menice št. 709143 datum od 7. tega na trgu v vaših rokah, in tačas se je glasila le na 500 lousiov, kar lahko potrdim s sveto prisego pred sodiščem? Vi ste torej od 7. tega 500 lousiov v 800 lousiov spremenili; ustnega naročila za to vam gospod Reding ni mogel dati, in pisмено bi morali predložiti. Tega pa ne morete. Kar ste naredili je torej — ponaredba menice. Ii to sem vam hotel povedati na štiri oči! Zakaj? Zato ker ima Baruh Frankfurter srce za vas! Ker vas noče pahniti v največje nesrečo! Noče vas kot goljufa in ponarejalca menic osramotiti pred vašimi tovariši! Noče biti vzrok, da bi vas s sramoto pahnili iz častniškega zbora, da pridete na galeje ali celo na vislice, kar je postavljeno na ponaredbo menic ko gre za tako veliko svoto! No ali nisem govoril kakor prijatelj prijateu? Ali mi boste zdaj še grozili s policijo?"

Meni se je delala omotica! Moral sem se prijeti za rob mize. Gledal me je s svojimi lopovskimi očmi ter se naslanjal ob mojem stolu.

Kaj bo, ako kraljičin tajnik danes obvesti, naj pridem ponoči s konji in vozom na mesto, jaz pa bam moral radi ponarejene menice tičal v ječi? Za vsako ceno sem moral Žida do tega pripraviti, da zavotjo nesrečne stvari ne nastopi proti meni pravnega poti. Zato mi je bilo skrajna zelo všeč, da je nadaljeval s čisto prijaznim glasom:

"No, no, tako hudo pač tega niste mislili! Posledice, strašnih posledic za mladega, lepega častnika, kakršnen ste vi, moj preljubi gospod Muos, pač niste preudarili. A spretno — to moram reči — nad vse spretno ste ponaredbo izvršili. Ako je to res prvi poskus, vam moram k temu narediti svoj poklon. Gospod Bog vam je dal velik talent. Tinta je prav ista, in celo s povečevalnim steklom je od prvotne petice videti le majeno črtico. Ko bi ne bilo slučajno videl menice na trgu za konje, bi se celo jaz varal. Še enkrat, čestitam!"

Požrl sem jezo nad to nesramno, žalitvijo in rekel, naj mi vrne menico; pripravljen sem podpisati enako visoko na svoje ime saj potem nima izgube.

Zarežal se mi je in rekel: "Izgubo? Kako le morete tako nes pametno govoriti! Dobiček mora imeti trgovec! Kako je le mogoče misliti na kaj tako strašnega kakor izguba!"

Ponudil sem mu menico za 1000 lousiov, za 1200, za 2000 lousiov, iz samega strahu in da bi časa dobil. To je, da jaz sam nisem imel niti polovice toliko premoženja, a vendar sem mislil, da bom menico lahko plačal, ako se mi posreči izpeljati načrt, radi katerega sem se zapletel v to nesrečno zgodbo.

"No," je dejal Frankfurter in si mel roke, "zdaj že govorite mnogo bolj pametno! 2000 lousiov bi že bila majhna kupčija. Toda odpusnite mi, moj ljubi gospod Muos, vaše ime mi ni porok za 2000 lousiov, da, niti za tistih 800 lousiov ne. Poizvedoval sem o vaših razmerah, in to me je stalo mnogo časa in svotice denarja, ki sem ga moral plačati prijatelju v kupčiji, ki si je napravil knjigo o častnikih švicarske telesne straže. Tam stoji, da gospod Muos nima nobenega premoženja, ampak le čisto negotovo upanje, postati dedič gospoda barona Zurlaubena, ki pa tudi ima več dolgov nego ljudje vedo, in mora še več dolgov delati, odkar mu Francoski kralj ne more več plačevati velike pokojnine 11.000 liver. Tako je z gospodom poročnikom Muosom, ki hoče poštenega trgovca, kakršnen sem jaz, premamiti, da bi čezl menico za 2000 lousiov, ko pa nima 200 lousiov s čim plačati. Na, na, dobro, da sem se s poizvedbami zavaroval, če nek, bi bil pošten Žid zopet enkrat strašno nabrisan od kristjana!"

Priznal sem, da res nimam premoženja, a imam upanje za kua lu pridem do denarja in velike časti. Vprašal me je, če sem morda zaročen s zelo bogato damo? Ako mu morem to dokazati si bo premislil mojo ponudbo; zakaj na to upanje je že večkrat mladim lepim poročnikom posodil brez velike zgube. Odgovoril sem, da nisem zaročen; moje upanje na denar sloni na načrtu, ki mu ga zdaj še ne morem razodeti.

Tu je nevarno zmajal z glavo in rekel: "Zdaj bi moral biti pa resno jezen na gospoda poročnika, da me na vsak način hoče oshariti! A moje vrce je spravljen in ljubim vas zavoljo lepih talentov, ki vam jih je ošpod Bog dal. No, no, smo pač ljudje! Torej pridem k vam na stanovanje s tem papirkom, in vi boste z istim peresom in isto tinto pripisali samo še eno ničlo za tisto število, ki ga je napisal gospod Reding, in na hret postavili, naj menjalnica meni namestu vam izplača svotico, ki stoji v menici. Ime gospoda Redinga mi je porok za to svoto. Ima premoženje, in njegov gospod oče in gospodje bratje ga ne bodo pustili na cedilu radi 8000 lousiov. Gospod baron Reding je plemič, a ne trgovec; sicer bi ne bil pustil praznega poroka za 500, da se prav lahko pristavi še ena ničla. Tudi li bil previdno naredil, da bi bil šte-

vilo s črkami pripisal, tedaj prijatelj ne bil tako lahko iz 500 naredil 800. Ali ste zdaj umeli nasedo, ki sem jo imel govoriti z vami na štiri oči? No, kaj tako dolgo premišljate! Pristavite število ničlo in prepisite menico name, in jaz vas pustim pri miru! Sicer bo ste v dveh minutah prijet kot ponarejalec menic. Policaja sem že poklical, in je pripravljen tu v sosednji sobi."

Skrajna sem kar onemel, da Židovski skopuh kaj takega pričakuje od mene. Ne, rajši pa izročiti vrat rablju, nego ponuditi roko za tako sramotno dejanje! Previdno je bilo od Žida, da se je zagradil za svojo mizo, sicer bi za bil o prvem srdcu zadavil s svojimi rokami. Meč — ne, tega ne o-ma-že-ju-m nikoli z njegovo kryo! Kaj sem mu zaklejal, ne vem, da so na izbruh moje togote skoro isti hip planili v sobo z ene strani oboženi birič, z druge pa moja dva tovariška častnika.

Sledilo je kratko, a mučno poja-snilo. Priznal sem, da sem v do-bri veri, češ, da delam v Redingovem smislu, izpremenil število na menici. Gibelin in Liebegg sta se osupla spogledala. Eden je dejal: "To je bilo malo kavalirsko!" Drugi je pripomnil: "Radi tega se boste morali zagovarjati pred vojnim sodiščem!"

Birič me je hotel koj prijeti. A častnika nista pustila. "Naši polki imajo svoje sodstvo," je dejal Gibelin: "poročnik Muos pojde z nama in se predstavi velikemu sodniku v preiskavo!"

"In dovolj se mu bo godila, se bojim," je pristavil von Liebegg

XXII.

Pred vojnim sodiščem.

Dve uri kasneje sem sedel v Courbevoie v preiskovalnem zaporu. Bila je mala izba naše vojašnice s križi v oknu, z eno mizo, stolom in stamnjačo na pelovem posteljniku. Razgled se je odpiral proti jugo-zapadu na pobočje Valerianske Gore. A malo me je mikal lepi razgled Vrgel sem se na trdo ležišče ter jokal od žalosti in jeze. Kaj se zgodi, če Aug-eard nenadoma pošlje vest, naj voz pride? Kako preživim sramoto, ako bom kot podel ponarejevalca stal pred velikim sodnikom, pred velikim sodnikom, pred majorjom in pred svojimi tovariškimi častniki? Kako bo to končalo? Z degradacijo? To bi bilo hujske ko smrt! Kaj bi k temu rekel moj boter Zuberlauben? In Verena? In moja uboga mati Ah, to bo njena smrt!

Trave mučne misli so me tirale v pravi obup. Nič več mi ni bilo mar življenje, in sodim, da bi si bil kaj žalega storil, če bi, kakor Voltairjanci, ne bil veroval v Boga in posmrtno življenje. A milost božja ni pustila, da bi bil toliko padel. To pripisujem molitvi svoje ljube matere; zakaj jaz sam sem bil zadnji čas le preveč zanemarjal svoje vrške dolžnosti, kar mi je zdaj v nesreči jasno stopilo pred oči. Po pravici bi bil lahko v tem spoznal vzrok, da me je Bog obiskal s tako bridko poskušnjo. A v svoji togoti sem se upiral njegovi kaznujoči roki ter imel to nezgodo za čisto nezasluzeno usodo.

Le nekaj me je v mojem srdcu nekoliko tolažilo: Židova nesreča. Njegovo pričakovanje ga je korenito varalo. Menica, ki jo je imel v rokah, je bila zdaj, ko sem priznal ponaredbo, docela brez vrednosti. In zdaj naj išče denar, ki mi ga je bil nanjo posodil. Lopov se je trdno zanašal, da bom prej voljan za vsak zločin, nego pa priznal svoje dejanje, ki ga je on očividno smatral za zlobno ponaredbo. Vedel je, da tako sam sebe uničim. Kakšna sreča, da je Reding vkljub naglici, s katero je menico pisal, vendar toliko preudaril, da jo je izdal osebno name, in da se jaz nisem dal pretovoriti, da bi jo podpisal na Baruha! Žid bi bil sicer brez dvojnega vtihotapil tisto ničlo.

A kje za božjo voljo je ostal Reding? Očitno se mu je moralo zgoditi resna nesreča, sicer bi bil vsaj pisal. Vse je moralo priti skupaj, da je moja nezgoda popolna!

Prišla je noč. Trudnost in žalost sta me naposled uspavala, in ko sem se predramil, je že sijal dan skozi križe v oknu. Dan velikih posledic in mojem življenju!

(Dalje prihodnjaj.)

Blagor se ženi, ki ima tako dobrega moža, da pestuje doma otroka med tem, ko sedi žena v gledališču.

Kupujte Vojno varčevalne znamke!

TELEFON CANAL 6027

Frank Grill's Dairy

Prva slovensko-hrvaška MLEKARNA

1818 W. 22nd Street Chicago, Illinois.

Se priporoča slovenskim in hrvaškim gospodinjam slovenske čikaške nasebine.

Mleko razvažam strankam po hišah točno vsak dan. Z velespoštovajem Frank Grill, slovensko-hrvaški mlekar

Pozor gg. tajniki krajevnih društev!

Kadar potrebujete nova društvena pravila, lično izdelana pisma, koverta, vabila in vstopnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največjo slovensko unjstvo tiskarno v Ameriki, na

NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Ta vam bo izdelala vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osebito vam priporočamo zelo pripravne Vplativne knjižice za člane in članice, izdelane v malem lepem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi zelo prikladne Nakaznice za blagajnika za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter Potrebice. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahke vedne nastanec pregled števila članov po skladih, ali razredih.

Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vsotno seznanjevalnih tiskovin na ogled brezplačno!

OPOMBA: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Skoro že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovalatelja zasluži popolno zaupanje in čislanje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper draginjo na vseh številnih potrebnih naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cene nekoliko povišati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar: več, ni bilo mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povznila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in vspeh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh boleznih jih je devetdeset odstotkov povzročenih in spočetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjčine drobno vna vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brolg zlotvorih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobnoja. Trinerjevi leki so prosti vsakoršne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno žareče rudeče vino. V zadevi zabasavnosti, neprebavnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadne slaboče, kakor tudi v želodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob spremembi žitja ali rudarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnjenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

prodere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lumbago, otrpelosti gležnjev in drugih, najhitrejša zaenje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin

je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in ust; istotako za čiščenje ran, izpuščajev in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJŠE NAGRADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

JOSEPH TRINER CO.

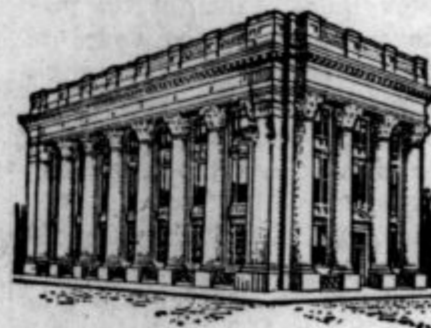
Manufacturing Chemists

1333-1343 So. Ashland Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

POD VLADNIM NADZORSTVOM ZEDINJENIH DRŽAV.

Ustanovljena leta 1857

Nacionalizirana leta 1864

ŽE 60 LET

je ta banka varno invala in držala prihranke ljudstva našega mesta. Ustanovljena je bila leta 1857. Sedaj ima že 14,000 ulagateljev. Njeno skupno premoženje, ali imetje znaša nad \$8,500,000.00. Preostanek glavnice in čisti dobiček znaša nad \$550,000.00, kar se drži v posebnem zaščitenem skladi.

Naložite torej Vaše prihranke v NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI BANKI V JOLLETU.

3% Narastle obresti se polletno pripisujejo k glavnici, ali pa izplačujejo na hranilne uloge od \$1.00 naprej. 3%

FIRST NATIONAL BANK OF JOLIET.

Joliet, Illinois. "JUDESKA BANKA".

Tiskovine

stanejo denar in mi vam ga prihranimo, če pikete za našo ceno predno naročite pravila, uplačilne knjige, papir, kuverte, bolniške liste, i.t.d. AMERIKANSKI SLOVENC 1006 N. Chicago Street JOLIET, ILLINOIS

MARIJA SLUGA

1823 W 22nd St. Chicago, Ill.

Telefonski Canal 4739 izkušena in s državnim dovoljenjem potrjena BABICA

se siljudno priporoča slovenskim in hrvaškim ženam in ogrskim Slovankam.

Tvrdba E. Bachman, inkorp.

ZASTAVE, REGALIJE IN RAZNE DRUŠTVENE POTREBŠČINE.

2107 S. Hamlin Ave., Chicago, Ill. Telefon: Lawndale 441.